

**UCHWAŁA NR XXII/125/16  
RADY MIASTA PORĘBA**

z dnia 22 lutego 2016 r.

**w sprawie uchwalenia programu postępowania naprawczego dla Gminy Poręba**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013r. poz. 594 z późn. zm.) oraz art. 240a ust.2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013r. poz. 885 z późn. zm.) Rada Miasta Poręba uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się program postępowania naprawczego Gminy Poręba na lata 2016-2018 zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Poręba.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta  
Poręba

**Urszula Milka**

Załącznik nr 1  
do Uchwały nr XXII/125/16  
Rady Miasta Poreba  
z dnia 22.02.2016r.

# Miasto Poreba



## Program Postępowania Naprawczego

w oparciu o art. 240a ustawy o finansach publicznych

styczeń-luty 2016 r.

## Spis treści

Wstęp .....	3
a. Program postępowania naprawczego w ustawie o finansach publicznych .....	3
b. Geneza programu postępowania naprawczego w Gminie Poręba .....	4
Analiza finansów Gminy za lata 2012-2015 i plan na 2016 r.....	5
a. Dochody.....	5
b. Wydatki .....	9
c. Wynik budżetu.....	13
d. Wydatki w wybranych działach .....	15
c. Zobowiązania.....	20
e. Podsumowanie .....	24
Przedsięwzięcia naprawcze w zakresie dochodów i wydatków .....	25
a. Ograniczenia wydatków bieżących.....	25
b. Ograniczenia wydatków majątkowych.....	31
c. Wzrost dochodów bieżących.....	31
d. Wzrost dochodów majątkowych.....	31
e. Podsumowanie .....	31
Pozyskanie finansowania.....	32
a. Analiza zdolności kredytowej .....	32
b. Określenie potrzeb finansowych i plan restrukturyzacji .....	37
c. Wybór instrumentu dłużnego .....	42
d. Podsumowanie .....	45
Podsumowanie.....	46
Plan wdrożenia programu naprawczego.....	48
Załączniki .....	49

## Wstęp

### a. Program postępowania naprawczego w ustawie o finansach publicznych

Niezachowanie wymogów wynikających z art. 242-244 ustawy o finansach publicznych z 2009 r. (dalej: UFP, ustawa), skutkuje brakiem możliwości uchwalenia budżetu JST i towarzyszącej mu wieloletniej prognozy finansowej na „zwykłych” warunkach<sup>1</sup>. W takim przypadku kolegium regionalnej izby obrachunkowej (dalej: RIO) powinno wezwać jednostkę do opracowania programu postępowania naprawczego (dalej: PPN) i wdrożenia go poprzez podjęcie stosownej uchwały. Z inicjatywą wezwania do wprowadzenia PPN kolegium RIO może wyjść w oparciu o przedłożone przez zarząd jednostki projekty uchwały budżetowej i wieloletniej prognozy finansowej (lub zmiany tychże), zawierające ww. uchybienia. Do podjęcia uchwały dotyczącej programu postępowania naprawczego uprawniony jest organ stanowiący JST, tj. rada jednostki. PPN powinien zostać przedłożony przez JST do zaopiniowania właściwej RIO w ciągu 45 dni od daty dostarczenia wezwania. Przesłanie wezwania przez kolegium RIO obliguje JST do podjęcia ww. działań pod sankcją narzucenia uchwały budżetowej przez samą RIO. Program postępowania naprawczego zawiera (przy czym poniższa lista może być rozszerzona)<sup>2</sup>:

- analizę stanu finansów JST, w tym określenie przyczyn zagrożenia realizacji zadań publicznych,
- plan przedsięwzięć naprawczych, wraz z harmonogramem ich wprowadzania, zmierzających do usunięcia zagrożenia realizacji zadań publicznych przez JST oraz zachowania relacji określonej w art. 242–244 UFP,
- przewidywane efekty finansowe poszczególnych, planowanych przedsięwzięć naprawczych, wraz z określeniem sposobu ich obliczania.

PPN może być uchwalony na okres nieprzekraczający 3 kolejnych lat budżetowych. Oznacza to, że możliwy jest krótszy okres trwania programu. W okresie trwania PPN rada jednostki może uchwalać WPF oraz budżet jednostki oraz ich zmiany bez zachowania relacji określonej w art. 242–244 UFP. Jednocześnie niezachowanie relacji może dotyczyć jedynie spłat zobowiązań istniejących na dzień uchwalenia programu postępowania naprawczego<sup>3</sup>.

W czasie realizacji PPN objęta nim jednostka styka się z szeregiem ograniczeń. Jednostka taka nie ma możliwości:

- podejmowania nowych inwestycji finansowanych kredytem, pożyczką lub emisją papierów wartościowych,

---

<sup>1</sup> art. 240a ust. 1 UFP.

<sup>2</sup> art. 240a ust. 1, 3 i 7 UFP.

<sup>3</sup> art. 240a ust. 2, 4 i 9 UFP.

- udzielania pomocy finansowej innym JST,
- udzielania poręczeń, gwarancji i pożyczek,
- ponoszenia wydatków na promocję jednostki,
- tworzenia funduszu sołeckiego,

a także ogranicza realizację zadań innych niż obligatoryjne, finansowanych ze środków własnych. Ponadto w okresie tym pojawiają się ograniczenia w zakresie podnoszenia diet radnych oraz wynagrodzenia zarządu JST<sup>4</sup>.

Wprowadzenie PPN ma na celu zdyscyplinowanie władz samorządowych w zakresie polityki budżetowej. Czas trwania programu ma być okresem działań naprawczych.

#### b. Geneza programu postępowania naprawczego w Gminie Poręba

W Gminie Poręba podstawową przesłanką do stworzenia programu postępowania naprawczego jest brak możliwości uchwalenia budżetu na 2016 r. Sytuacja taka spowodowana jest brakiem zachowania równowagi operacyjnej w przedstawionym projekcie budżetu, tj. niespełnienie wymogów art. 242 UFP – planowane wydatki bieżące Miasta przekraczały planowane dochody bieżące.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w uchwale Nr 745/XXVIII/2015 wezwało miasto Poręba do opracowania i uchwalenia programu postępowania naprawczego oraz przedłożenia tego programu celem zaopiniowania do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach.

W przedłożonym Izbie projekcie budżetu Poręby na 2016 r. wydatki bieżące przewyższały planowane dochody bieżące o 583.941 zł, co oznacza że nie został spełniony wymóg wynikający z art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.), zgodnie z którym organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki.

Zgodnie z art. 240a ust. 1 UFP, program postępowania naprawczego Gminy Poręba zawiera analizę finansów JST, plan przedsięwzięć naprawczych oraz przewidywane efekty działań. Analiza finansów została podzielona na część historyczną, dotyczącą lat 2012-2015 oraz analizę planu budżetu na 2016 r. wynikającego z projektu aktualnego na moment sporządzenia dokumentu.

---

<sup>4</sup> art. 240a ust. 5 i 6 UFP.

## Analiza finansów Gminy za lata 2012-2015 i plan na 2016 r.

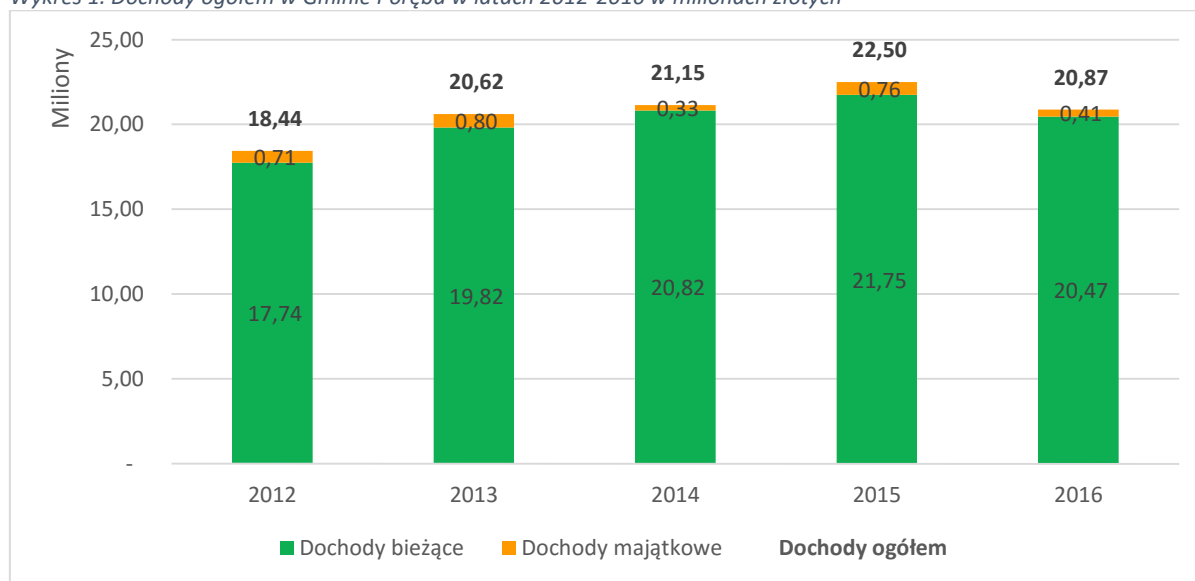
Analiza została przeprowadzona w perspektywie lat 2012-2015. Przyjęto założenie, że okres czteroletni będzie wystarczający dla potrzeb oceny finansów jednostki samorządu terytorialnego, w tym określenia przyczyn zagrożenia realizacji zadań publicznych.

Przedstawione dane dot. lat 2012-2014 pochodzą z odpowiednich sprawozdań Rb. Dane dotyczące roku 2015 stanowią szacowane wykonanie budżetu z racji braku dostępności wszystkich danych na moment powstania opracowania. Dane dotyczące 2016 r., jeżeli zostały ujęte, pochodzą ze wstępnego planu planowanych dochodów i potrzebnych wydatków bez działań naprawczych. Plan ten został dodatkowo zrewidowany względem projektu przedstawionego w listopadzie 2015 r.

### a. Dochody

Poniższy wykres przedstawia dochody ogółem Gminy w badanym okresie w podziale na dochody bieżące i majątkowe.

Wykres 1. Dochody ogółem w Gminie Poręba w latach 2012-2016 w milionach złotych



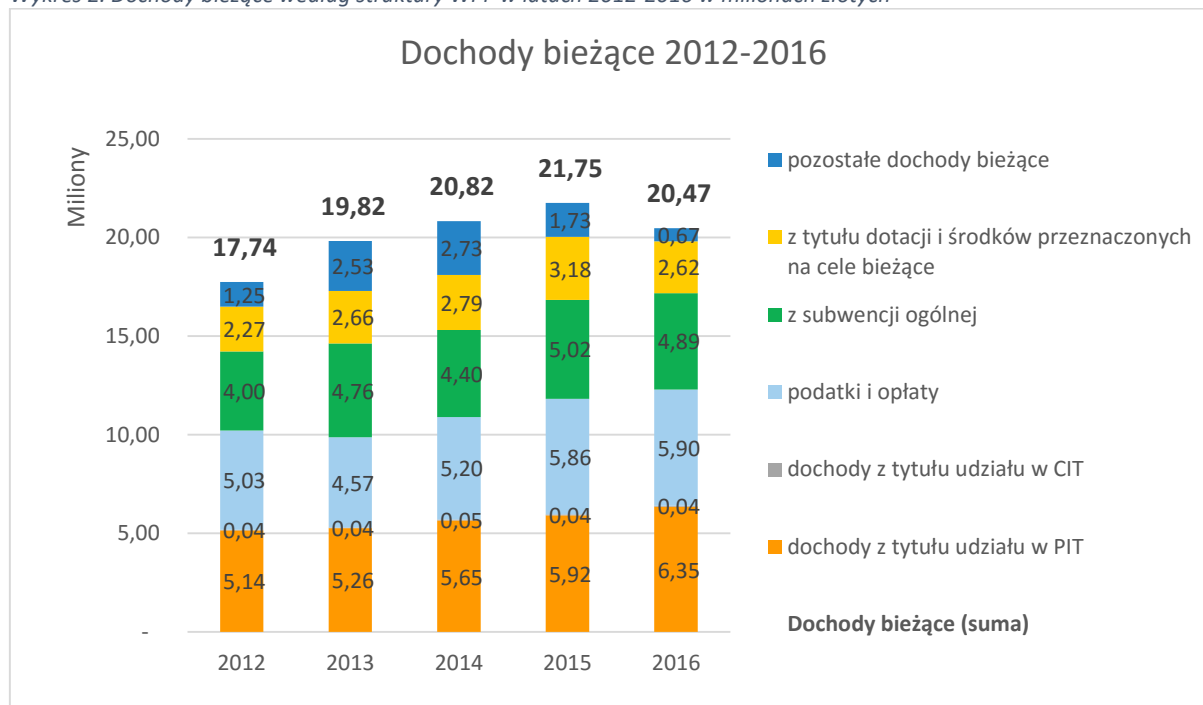
źródło: opracowanie własne

Jak wynika z wykresu, w ostatnich czterech latach dochody Gminy stale rosły, z 18,44 mln zł w 2012 r. do 22,50 mln zł w 2015 r., czyli o 22%. Dostrzegalny jest względnie niewielki udział dochodów majątkowych w każdym z badanych lat, nieprzekraczający poziomu 3,9%, tj. 0,80 mln zł (2013 r.). Oznacza to, że za istotny wzrost dochodów Miasta w latach 2012-2015 odpowiadają w całości zmiany dochodów bieżących. W 2016 roku planowane są dochody ogółem w wysokości pomiędzy wykonaniami 2013 i 2014 r.

## Dochody bieżące

Następny wykres przedstawia dochody bieżące Gminy podzielone na źródła według struktury dla wieloletniej prognozy finansowej.

Wykres 2. Dochody bieżące według struktury WPF w latach 2012-2016 w milionach złotych



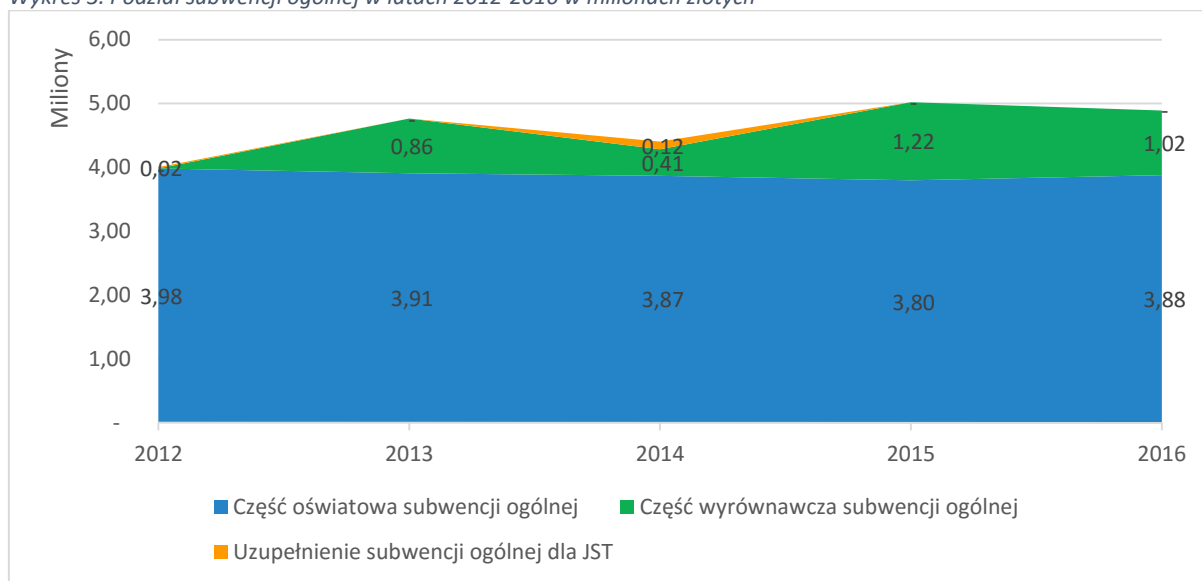
źródło: opracowanie własne

Jak wynika z wykresu, w całym badanym okresie za największą część (26-29%) dochodów bieżących odpowiadał ustawowy 37,53% udział Gminy we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) rozliczających się na jej terenie. Nominalnie wartość tego składnika dochodów wzrosła z 5,14 w 2012 r. do 5,92 mln zł w 2015 r. W 2016 r. wpływy z PIT mają wynieść 6,35 mln zł, czyli o 0,43 mln zł więcej niż w roku poprzedzającym. Z powyższym kontrastują wpływy z CIT, o pomijalnej wartości na poziomie 0,04 mln zł we wszystkich latach poza 2014. Do 2016 r. wartości i wzrost zbliżony do dochodów z PIT miały wpływy z podatków i opłat.

Wśród istotnych dochodów, poza wymienionymi wyżej, Gmina otrzymuje subwencję ogólną i dotacje celowe. Na subwencję ogólną Poręby składały się części oświatowa i wyrównawcza (poza 2012 r.). Dodatkowo w latach 2012 i 2014 Gmina otrzymała niewielkie środki uzupełniające z rezerwy subwencji ogólnej. Poniższy rysunek prezentuje udział poszczególnych składników w subwencji.

## Program Postępowania Naprawczego dla Miasta Poręba

Wykres 3. Podział subwencji ogólnej w latach 2012-2016 w milionach złotych



źródło: opracowanie własne

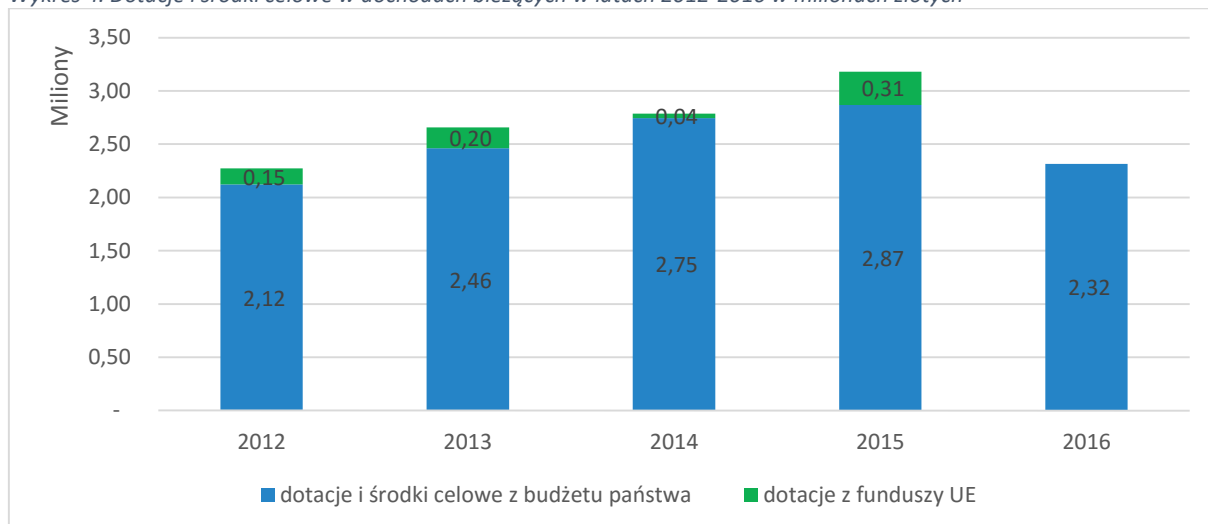
Największą składową subwencji stanowi część oświatowa. W latach 2012-2015 r. Widoczny jest stopniowy spadek otrzymywanej kwoty z tego tytułu (z 3,98 do 3,80 mln zł), co wynika przede wszystkim ze zmniejszającej się liczby uczniów szkół pod zarządem Miasta. W 2016 r. kwota subwencji oświatowej ma wrócić do poziomu z 2014 r. – wciąż będzie to dochód o 0,1 mln zł niższy niż jeszcze w 2012 r. Pokrycie dochodami wydatków oświatowych zostało szerzej umówione w dalszym rozdziale opracowania. Część wyrównawcza subwencji ogólnej cechowała się istotną zmiennością i to ona odpowiada za wahania kwoty całości subwencji ogólnej w badanym okresie. Na subwencję wyrównawczą ma wpływ m.in. wskaźnik dochodów podatkowych w przeliczeniu na jednego mieszkańca Gminy względem wszystkich polskich gmin. Podniesienie kwoty tej części subwencji w 2013 r. można wiązać ze obniżonymi dochodami z PIT w tym roku.

Ostatnią wyróżnioną wg wieloletniej prognozy finansowej kategorią dochodów bieżących są te z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące. Wartości te w Gminie Poręba rosły pomiędzy latami 2012-2015 z 2,27 do 3,18 mln zł. Poniższy rysunek prezentuje pochodzenie dotacji w dochodach bieżących w latach 2012-2016.



## Program Postępowania Naprawczego dla Miasta Poręba

Wykres 4. Dotacje i środki celowe w dochodach bieżących w latach 2012-2016 w milionach złotych



źródło: opracowanie własne

Dotacje z budżetu państwa stopniowo wzrastały w całym badanym okresie, z 2,12 mln zł w 2012 r. do 2,87 mln zł w 2015 r. Gmina korzystała z finansowania ze środków Unii Europejskiej w różnym stopniu, jednak kwota ta nie przekroczyła 0,30 mln zł (2015 r.). Dotacje z UE w latach 2012-2015 stanowiły 0,2-1,4% dochodów bieżących.

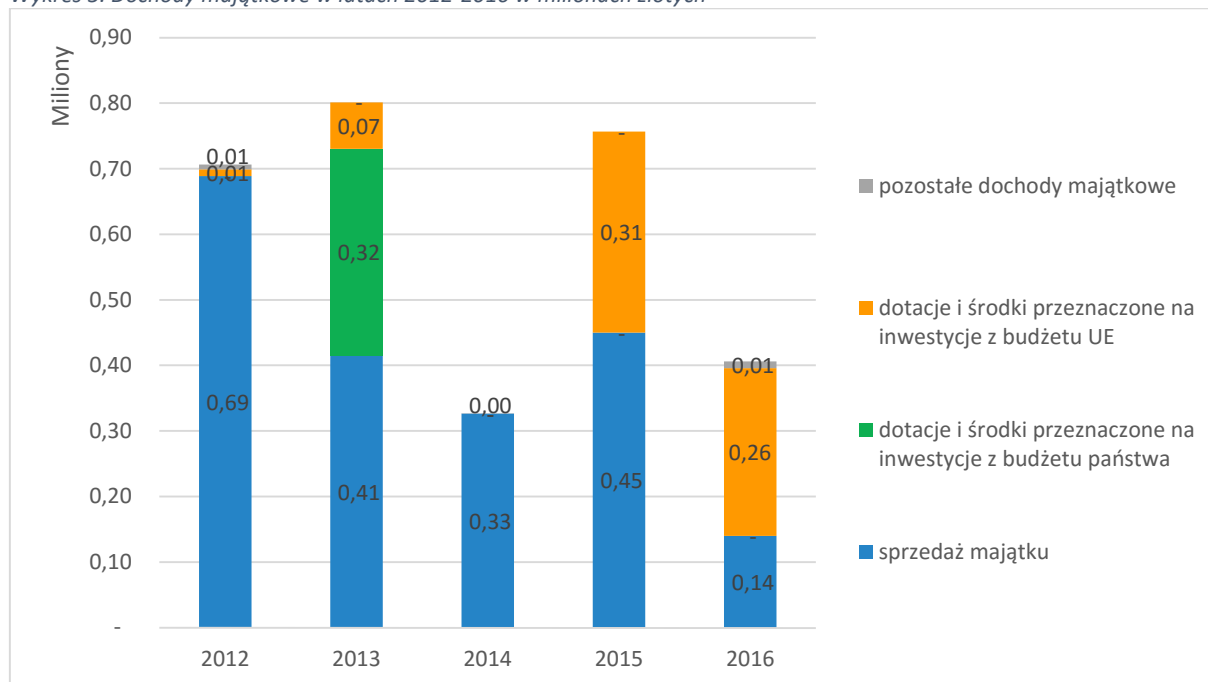
Na moment sporządzenia opracowania w 2016 r. Miasto ma zaplanowane dotacje na cele bieżące z budżetu państwa na kwotę 2,62 mln zł oraz brak dotacji ze środków UE.

### Dochody majątkowe

Poniższy wykres prezentuje dochody majątkowe Gminy Poręba w latach 2012-2015. Zastosowano podział taki jak w wieloletniej prognozie finansowej, przy czym w dotacjach i środkach przeznaczonych na inwestycje wyszczególniono te z budżetu państwa i Unii Europejskiej.

## Program Postępowania Naprawczego dla Miasta Poręba

Wykres 5. Dochody majątkowe w latach 2012-2016 w milionach złotych



źródło: opracowanie własne

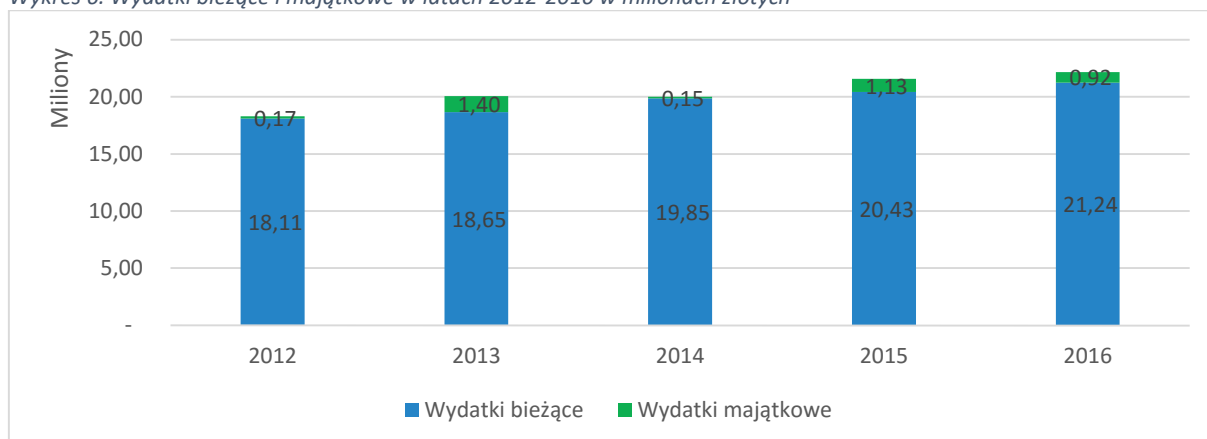
Mimo swojego incydentalnego charakteru, jedynym stale istotnym składnikiem dochodów majątkowych Poręby był dochody ze sprzedaży majątku. Dochody te w latach 2012-2015 kształtowały się na poziomie średnio 0,47 mln zł rocznie. W 2016 r. ma to być tylko 0,14 mln zł – spadek wynika z praktycznego braku atrakcyjnych gruntów w posiadaniu Miasta oraz niewielkiego zainteresowania rynku. Pozostałe dochody własne Gminy były nieznaczące. W 2015 r. Gmina otrzymała środki na inwestycje z budżetu państwa w wysokości 0,32 mln zł. W badanym okresie, z wyłączeniem 2014 r., Poręba skorzystała również ze środków europejskich na łącznie blisko 0,39 mln zł, przy czym przeważającą część tej kwoty została przekazana Gminie w 2015 r. W 2016 r. Miasto Poręba planuje otrzymanie z budżetu UE kwoty 0,26 mln zł. Należy jednak wziąć pod uwagę, że realizacja części tych planów może nie być możliwa, m.in. z uwagi na konieczność zdobycia środków na wkład krajowy do inwestycji.

### b. Wydatki

Poniższy wykres przedstawia wydatki ogółem Gminy w latach 2012-2016 w podziale na wydatki bieżące i majątkowe.

## Program Postępowania Naprawczego dla Miasta Poręba

Wykres 6. Wydatki bieżące i majątkowe w latach 2012-2016 w milionach złotych



źródło: opracowanie własne

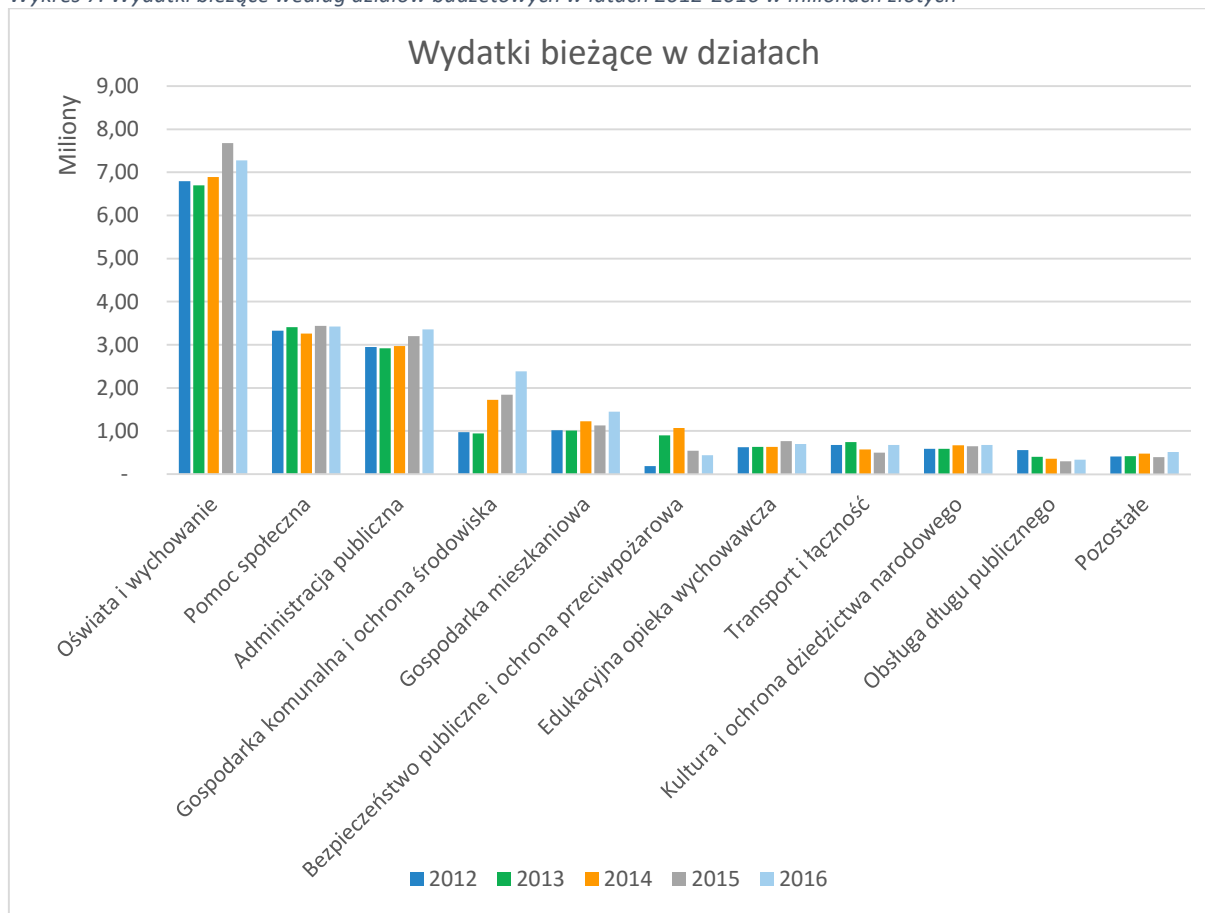
Pomiędzy 2012 i 2014 rokiem dostrzec można istotny wzrost wydatków bieżących – o prawie 10%, z 18,11 mln zł do 19,85 mln zł. W 2015 r. wydatki bieżące praktycznie nie wzrosły rok do roku. W 2016 r. szacowane wydatki bieżące to aż 21,24 mln zł. Należy jednocześnie wziąć pod uwagę, że są to plany nieujmujące zobowiązań z poprzedniego roku, tych wymagalnych oraz które staną się wymagalne. Wobec niższych niż w poprzednich latach planowanych dochodach, rosnące potrzeby wydatkowe wpłynęły na konieczność wprowadzenia działań naprawczych.

W latach 2012-2015 Gmina przeprowadziła względnie niewielkie inwestycje. Jedynie w 2013 i 2015 r. ich poziom przekraczał 1 mln zł, co koreluje ze zwiększonym dofinansowaniem z budżetu państwa i UE. W 2016 r. planowane są inwestycje na kwotę 0,92 mln zł, w tym znaczna część na sieć kanalizacyjną oraz usuwanie azbestu. Realizacja tych planów stoi jednak pod znakiem zapytania zważywszy na problemy płynnościowe Miasta.

### Wydatki bieżące

Poniższy wykres prezentuje wydatki bieżące Gminy Poręba według działów budżetu. Działy zostały uszeregowane wg kwoty łącznych wydatków w latach 2012-2015, od największej. Działy, w których wydatki w latach 2012-2015 łącznie nie przekroczyły 1 mln zł, połączone zostały w kategorię „Pozostałe”. Dane dotyczące 2016 r. pochodzą z szacowanych, potrzebnych wydatków budżetu na 2016 r.

Wykres 7. Wydatki bieżące według działów budżetowych w latach 2012-2016 w milionach złotych



źródło: opracowanie własne

We wszystkich badanych latach największą część środków Gminy przeznaczonych na wydatki bieżące pochłaniała oświata i wychowanie. Prawie 40% wydatków bieżących przeznaczanych jest na oświatę. W latach 2012-2014 koszty oświaty utrzymywały się na poziomie 6,70-6,90 mln zł. W 2015 r. było to 7,68 mln zł, a w 2016 r. ma być 7,37 mln zł. Spadek wydatków w 2016 r. jest pozorny – nie ujęto w nich zobowiązań z roku poprzedniego, objętych wykupem wierzytelności. W połączeniu z obniżającymi się wpływami z części oświatowej subwencji ogólnej oznacza to, że Gmina dopłaca do edukacji swoich mieszkańców z roku na rok coraz więcej i prawdopodobnie tendencja ta będzie się utrzymywać. Wśród działań naprawczych konieczne jest przeprowadzenie zmian w strukturze placówek oświatowych Gminy Poręba. Planowane działania naprawcze zostały opisane w osobnym rozdziale.

Drugą pod względem wartości pozycją wydatkową jest pomoc społeczna. W ostatnich czterech latach Poręba przeznaczyła na ten cel łącznie blisko 13,50 mln zł, tj. średnio 3,36 mln zł rocznie. W wartościach względnych oznacza to, że w latach 2012-2013 pomoc społeczna pochłaniała ok. 18,3% budżetu wydatków bieżących, a w latach 2014-2015 ok. 16,6%. W 2016 r. zgodnie z obecnymi szacunkami bez zmian organizacyjnych wydatki mają pozostać na poziomie z roku poprzedniego. Wśród działań naprawczych mających na celu ratowanie finansów Miasta niezbędne będzie ograniczenie zakresu wydatków również tego rodzaju.

Trzecią pozycję wydatkową stanowią koszty utrzymania administracji publicznej. Są to wydatki utrzymujące się na poziomie 3 mln zł, czyli 15-16% wydatków bieżących. W latach 2012-2014 było to ok. 2,95 mln zł rocznie, w 2015 r. więcej, bo ok. 3,20 mln zł. W przybliżeniu 80% ww. kwot przeznaczano na wynagrodzenia i pochodne. Około 2,45 mln zł rocznie kosztowało utrzymanie Urzędu Miasta. W 2016 r. kwota przeznaczona na wydatki bieżące w dziale administracja publiczna ma wzrosnąć do 3,3 mln zł.

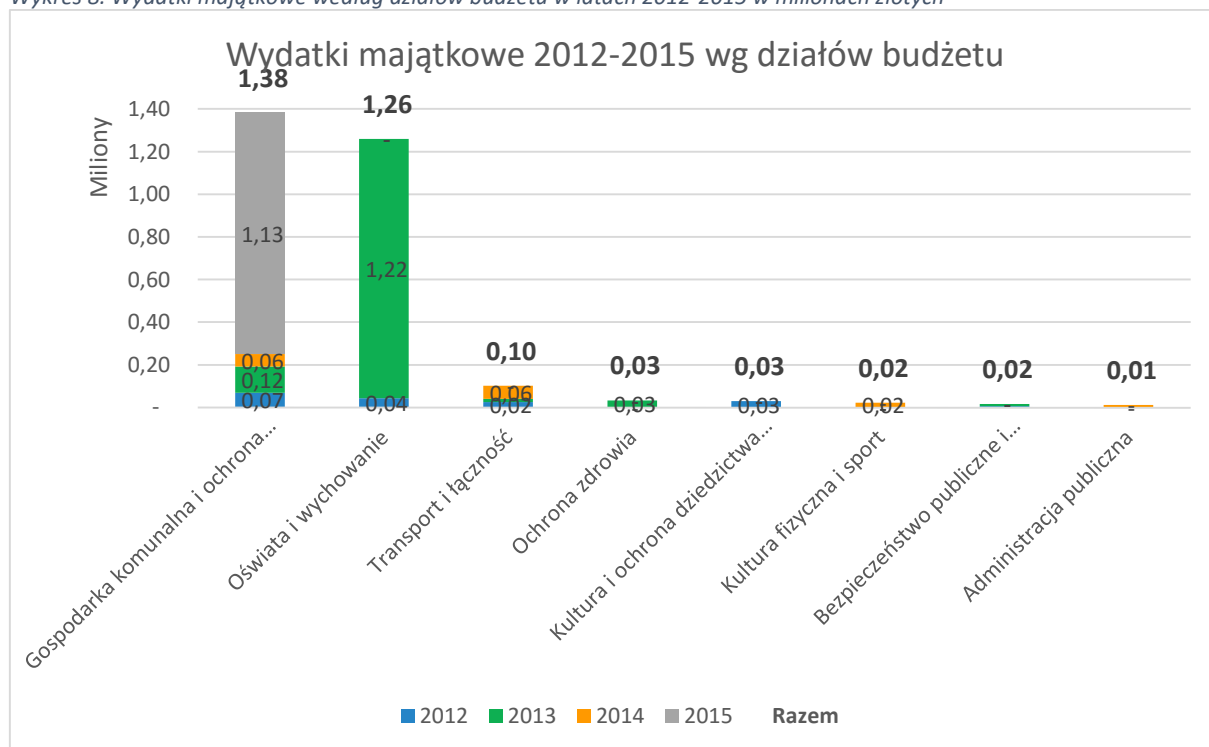
W oczy rzuca się istotny, ok. 80% wzrost wydatków w dziale gospodarka komunalna i ochrona środowiska pomiędzy 2013 i 2014 r. Jest to bezpośrednio powiązane z przejęciem przez gminy zadań z zakresu odbioru odpadów komunalnych. Wydatki w rozdziale 90002 gospodarka odpadami wzrosły z ok. 14 tys. zł w 2012 do 875 tys. zł w 2015 r. W 2016 r. ma to być już 1 229 tys. zł – praktyka pokazała, że wcześniej koszty te były niedoszacowane. W 2016 r. szacowane wydatki w całym dziale 900 mają wzrosnąć do 3,2 mln zł.

Dostrzegalne jest stopniowe obniżanie się wydatków w dziale obsługi długu publicznego (tj. odsetek od zaciągniętych zobowiązań) – oznacza to, że Gmina spłaca swoje zadłużenie, zamiast je pogłębiać.

#### Wydatki majątkowe

Gmina w latach 2012-2015 przeznaczyła 2,86 mln zł na wydatki majątkowe, czyli względnie niewiele. Poniższy wykres prezentuje wydatki inwestycyjne Poręby według działów budżetu.

Wykres 8. Wydatki majątkowe według działów budżetu w latach 2012-2015 w milionach złotych



źródło: opracowanie własne

Największe kwoty w badanym okresie, przede wszystkim w latach 2012 i 2015, zostały zainwestowane w gospodarkę komunalną i ochronę środowiska oraz oświatę i wychowanie (głównie termomodernizacja budynków szkolnych).

Zgodnie ze wstępnym planem wydatków na 2016 r., Miasto chciałoby przeprowadzić inwestycje o łącznej wartości 922 831,25 zł (planowane dofinansowanie 256 000,00 zł):

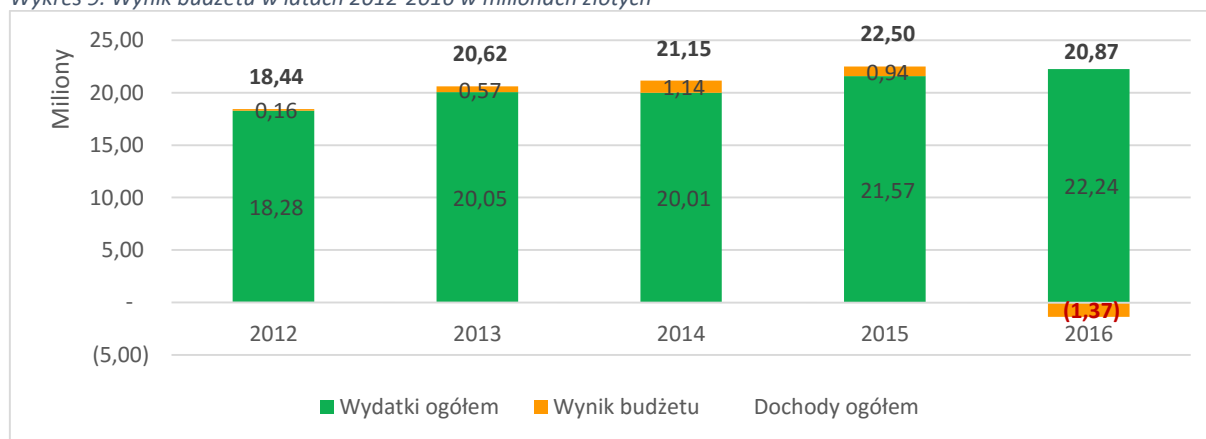
- 500 000,00 zł – modernizacja sieci kanalizacyjnej, dofinansowana ze środków UE (Gospodarka komunalna i ochrona środowiska);
- 300 000,00 zł – usuwanie azbestu z posesji mieszkańców Gminy Poręba, dofinansowane z udziałem środków UE (Gospodarka komunalna i ochrona środowiska);
- 92 831,25 zł - program „Przyjazne przedszkole”, dofinansowany z udziałem środków UE w kwocie (Oświata i wychowanie);
- 30 000,00 zł – zakup serwera dla Urzędu Miasta (Administracja publiczna).

Należy wziąć pod uwagę, że planowane dofinansowanie może nie zostać faktycznie Miastu przekazane, a realizacja ww. wydatków majątkowych w 2016 r. stoi pod znakiem zapytania zważywszy na trudności płynnościowe Poręby.

### c. Wynik budżetu

W każdym z lat 2012-2015 Gmina Poręba wykonywała budżet z wynikiem dodatnim, czyli nadwyżką budżetową. Oznacza to, że dochody ogółem były wyższe od wydatków ogółem. Poniższy rysunek prezentuje opisywaną sytuację.

Wykres 9. Wynik budżetu w latach 2012-2016 w milionach złotych



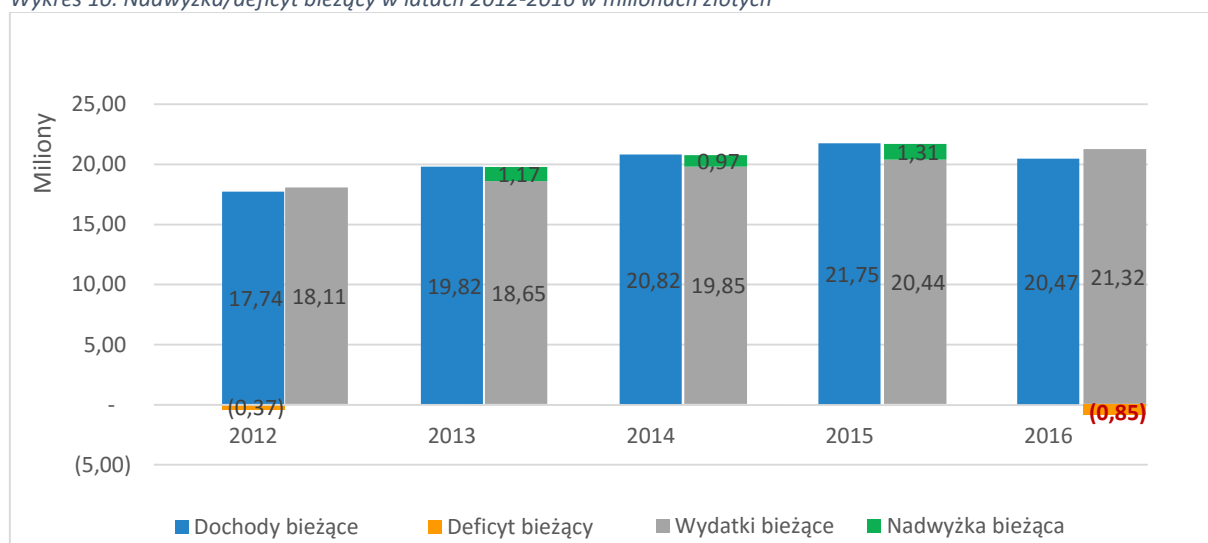
źródło: opracowanie własne

Zgodnie z obecnymi szacunkami w budżecie na 2016 r. Miasta Poręba brakuje ok. 1,37 mln zł na realizację zaplanowanych wydatków wynikających tylko z potrzeb tego roku. Faktycznie niedobór finansowy będzie większy, ponieważ należy do koniecznych wydatków dodać planowane rozchody oraz konieczność uregulowania zobowiązań z 2015 r., wymagalnych i tych, które staną się wymagalne

(objętych wykupem wierzytelności). Zobowiązania Miasta zostały omówione w dalszym rozdziale. Zwiększenie płynności będzie wymagało zmian w strukturze długu, tj. przesunięcia spłat rat kapitałowych zaciągniętych kredytów i pożyczek na dalsze lata.

Poza wynikiem budżetu dla finansów JST istotna jest nadwyżka bieżąca (bądź deficyt bieżący), która stanowi różnicę pomiędzy dochodami bieżącymi i wydatkami bieżącymi. Następnym wykres pokazuje zestawienie stan nadwyżki/deficytu bieżącego w Gminie w latach 2012-2015 i według wstępnego planu na 2016 r.

Wykres 10. Nadwyżka/deficyt bieżący w latach 2012-2016 w milionach złotych



źródło: opracowanie własne

Jak wynika z wykresu, Gmina w 2012 wykonała budżet z deficytem bieżącym w wysokości 0,37 mln zł. Zgodnie z art. 242 ustawy o finansach publicznych z 2009 r., deficyt bieżący może wystąpić, jeżeli zostanie uzupełniony środkami z nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych lub wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6. Od roku 2013 budżet wykonywano z wynikiem dodatnim, od 0,97 mln zł w 2014 r. do 1,30 mln zł w 2015 r.

Miastu nie udało się sporządzić planu budżetowego na 2016 r., w którym wydatki bieżące nie przekraczałyby spodziewanych dochodów bieżących. W 2016 r. spodziewany deficyt bieżący bez podjęcia działań naprawczych to 0,85 mln zł – kwota ta obejmuje tylko wydatki wynikające z potrzeb 2016 r. Jednym z celów działań naprawczych jest uzyskanie nadwyżki bieżącej w budżecie 2016 r. oraz w budżetach kolejnych.

Nadwyżka bieżąca może być przeznaczona na wydatki majątkowe bądź spłatę długu. Dodatkowo od 2014 r., zgodnie z art. 243 ustawy, nadwyżki bieżące wypracowane w trzech poprzednich latach mają istotny wpływ na dopuszczalny poziom obsługi długu w danym roku. Brak nadwyżek lub ich niewielkie kwoty uniemożliwiają spłatę zadłużenia zgodnie z ustawą o finansach publicznych, co uniemożliwia

działalność Gminy poza realiami programu postępowania naprawczego. Jest to kolejny impuls do przeprowadzenia restrukturyzacji długu, co wcześniej nie było możliwe.

#### d. Wydatki w wybranych działach

##### Wydatki na oświatę

Na miejską sieć oświatową składają się:

- Miejski Zespół Szkół w Porębie (MZS), a w nim:
  - Szkoła Podstawowa nr 1,
  - Gimnazjum;
- Szkoła Podstawowa nr 2 z oddziałem przedszkolnym (SP nr 2);
- Szkoła Podstawowa nr 3 z oddziałem przedszkolnym (SP nr 3);
- Przedszkole Miejskie Nr 1.

Przy wszystkich szkołach podstawowych, w tym przy SP1 funkcjonującej w ramach Miejskiego Zespołu Szkół, prowadzone są świetlice szkolne.

Poniższa tabela przedstawia podstawowe dane dotyczące ww. oświatowych jednostek organizacyjnych. Liczbę uczniów szkolnych i przedszkolnych podano zgodnie ze stanem na 30 września 2015 r.

Tabela 1. Jednostki oświatowe w Gminie Poręba

	MZS	SP NR 2	SP NR 3	PRZEDSZKOLE	RAZEM
UCZNIOWIE SZKOLNI	450	115	62	-	<b>627</b>
DZIECI PRZEDSZKOLNE	-	65	11	152	<b>228</b>
ETATY NAUCZYCIELSKIE	41,61	15,70	11,60	9,24	<b>78,15</b>
ETATY ADMIN. I OBSŁUGI	12,75	6,69	4,00	12,00	<b>35,44</b>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Gminy Poręba

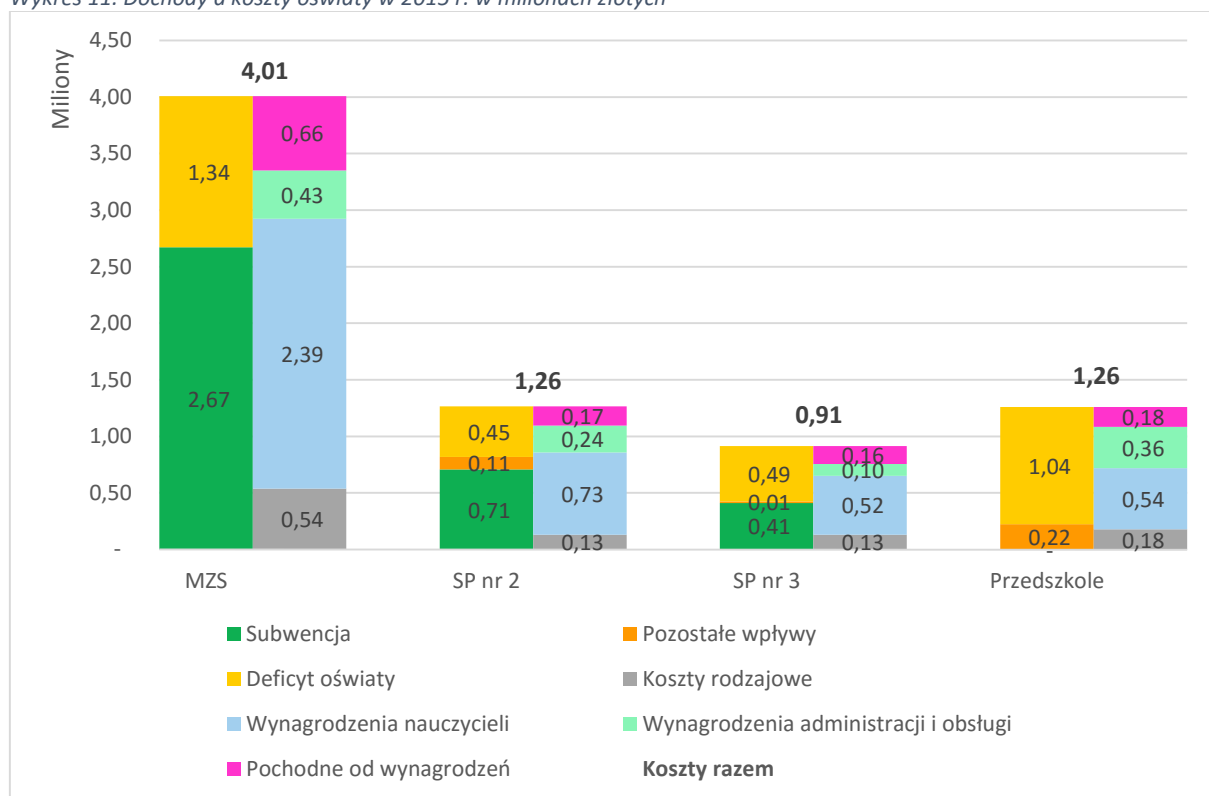
Finansowaniu wydatków związanych z oświatą i wychowaniem powinna służyć przede wszystkim część oświatowa subwencji ogólnej (subwencja oświatowa), która należna jest wszystkim jednostkom samorządu terytorialnego, a ustalana corocznie ustawą budżetową. Niestety, dochód z tego tytułu częstokroć nie jest wystarczający na pokrycie wydatków na oświatę w jednostce samorządu. Kwotę kosztów związanych z oświatą przewyższającą dochody z subwencji oświatowej można określić mianem „deficytu oświaty”. Deficyt oświaty musi zostać pokryty przez gminę z własnych środków i dlatego powinien być minimalizowany poprzez optymalizację sieci placówek oraz odpowiednie zarządzanie poszczególnymi jednostkami budżetowymi.

W 2015 r. subwencja oświatowa otrzymana przez Miasto z budżetu państwa wyniosła ok. 3,80 mln zł. Poniższe wykresy prezentują koszty oświaty w poszczególnych jednostkach organizacyjnych Miasta



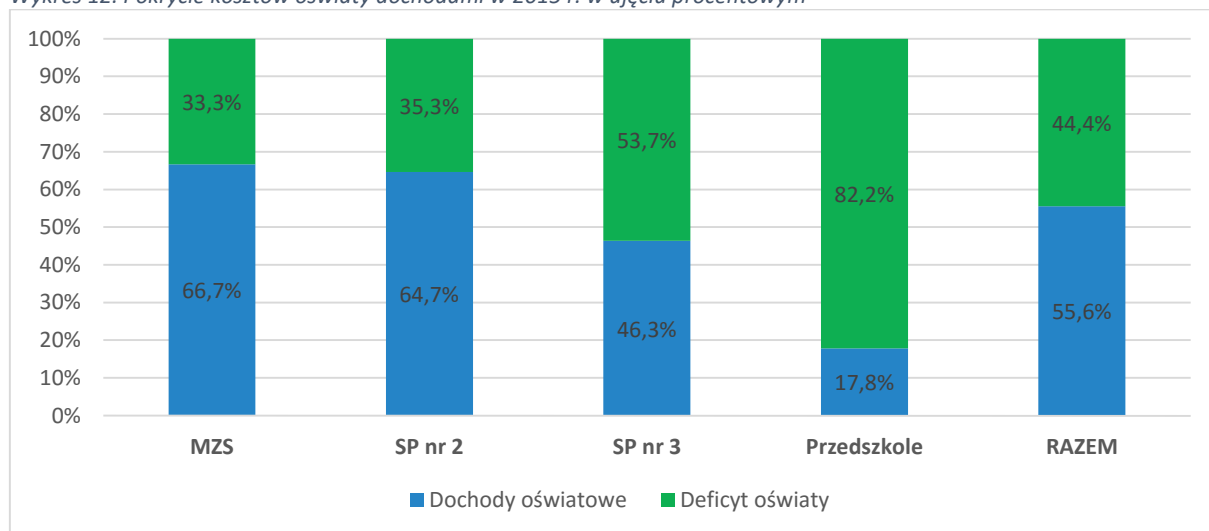
oraz ich pokrycie przez subwencję w ujęciu nominalnym i procentowym (w tym przypadku kwota wydatków zawiera także ewentualne zobowiązania z 2014 r., które zostały uregulowane w 2015 r.).

Wykres 11. Dochody a koszty oświaty w 2015 r. w milionach złotych



źródło: opracowanie własne

Wykres 12. Pokrycie kosztów oświaty dochodami w 2015 r. w ujęciu procentowym



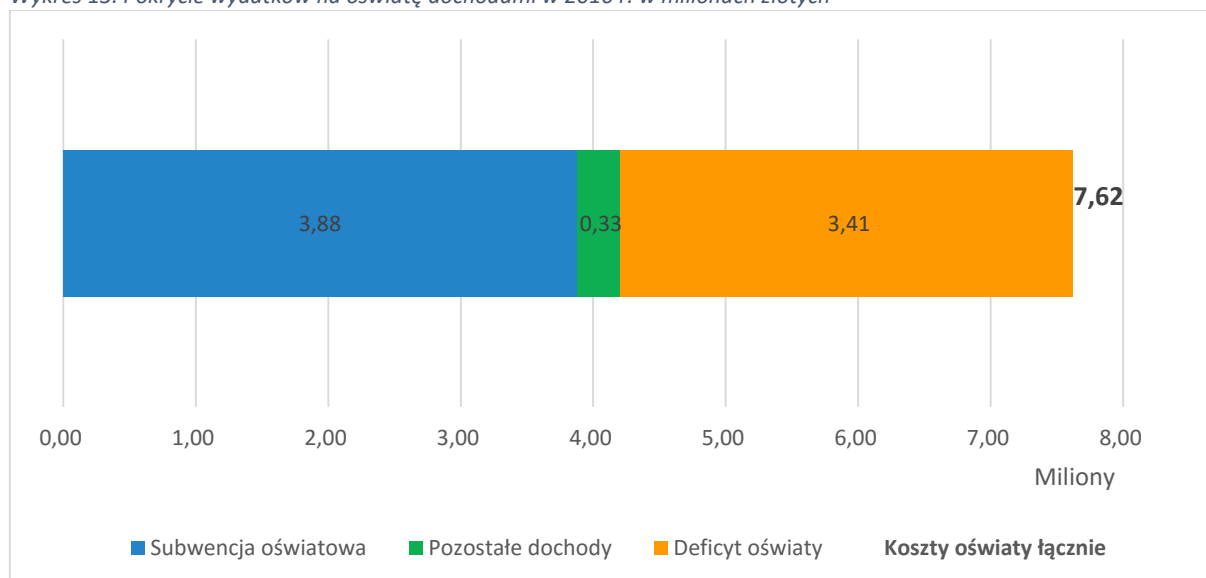
źródło: opracowanie własne

Jak wynika z powyższych wykresów, w 2015 r. 44,4% kosztów oświaty (3,31 z 7,45 mln zł) musiała zostać pokryta przez Gminę ze środków innych niż subwencja oświatowa. Przedszkole Miejskie nie otrzymało środków z subwencji, ponieważ te przysługują jedynie placówkom przedszkolnym o profilu specjalnym. Dochody Gminy na utrzymanie przedszkola i oddziałów przedszkolnych pochodzą z opłat rodziców, jednak pokrywają one niewielką część kosztów. Wśród szkół w 2015 r. najmniej rentowną

była Szkoła Podstawowa nr 3 (46,3% finansowanie bez dopłat ze strony Miasta), a najbardziej Miejski Zespół Szkół (66,7% finansowanie subwencją, brak innych dochodów). W 2015 r. deficyt oświaty wyniósł łącznie 3,31 mln zł.

W 2016 roku Gmina ma otrzymać subwencję oświatową w kwocie ok. 3,88 mln zł, czyli nieznacznie więcej niż w 2015 r. Poniższy rysunek prezentuje pokrycie przez subwencję i pozostałe dochody szacowanych, potrzebnych wydatków na oświatę przy zachowaniu obecnej jej sieci.

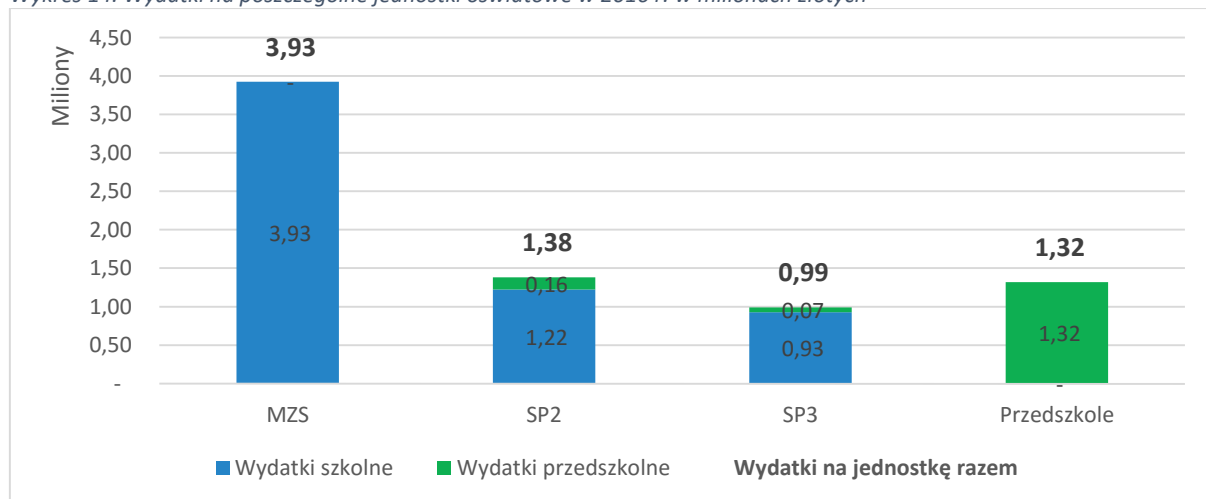
Wykres 13. Pokrycie wydatków na oświatę dochodami w 2016 r. w milionach złotych



źródło: opracowanie własne

Koszty oświaty wyniosą łącznie 7,62 mln zł (w tym przypadku kwota zawiera także ewentualne zobowiązania z 2015 r., które zostaną uregulowane w 2016 r.). Deficyt oświaty w 2016 r. wzrośnie o 0,1 mln zł względem roku poprzedniego w przypadku zrealizowania planowanych dochodów. Następny wykres przedstawia szacowane wydatki w 2016 r. w rozbiciu na obecnie funkcjonujące placówki oświatowe.

Wykres 14. Wydatki na poszczególne jednostki oświatowe w 2016 r. w milionach złotych

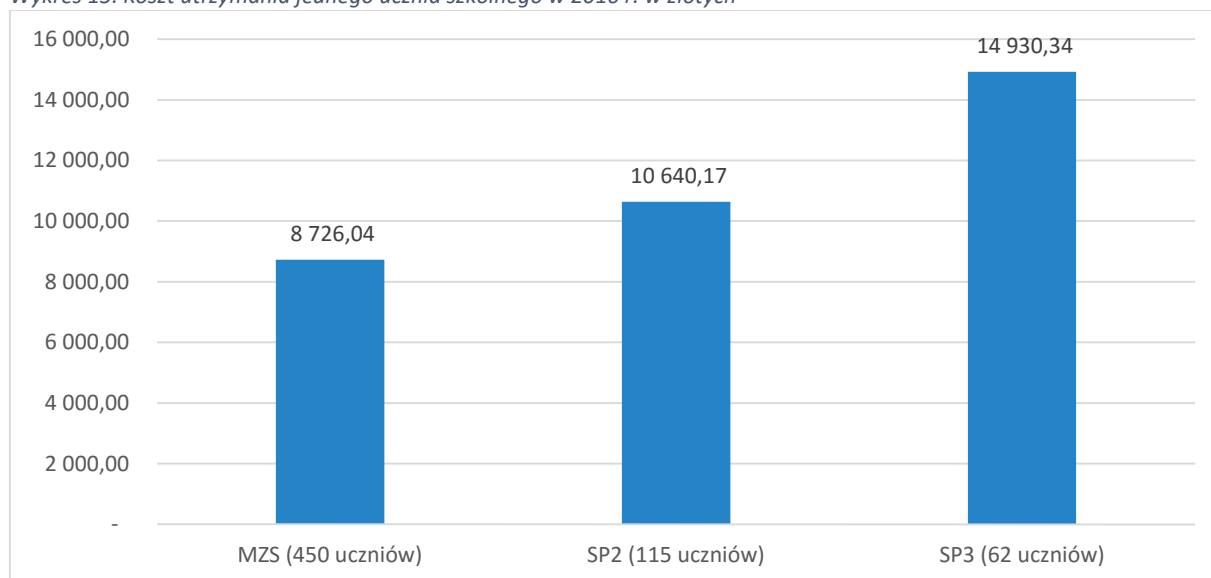


źródło: opracowanie własne

W porównaniu do 2015 r., w roku 2016 wydatki na MZS spadną o 2,0% (-81,6 tys. zł), a na SP2, SP3 i Przedszkole wzrosną, odpowiednio +9,1% (+115,1 tys. zł), +8,6% (+78,1 tys. zł) i +4,7% (+59,8 tys. zł).

Dalej zostanie omówiona efektywność wydatków na szkoły i przedszkole/oddziały przedszkolne poprzez ich przeliczenie na jednego wychowanka zgodnie z szacowanym planem budżetu na 2016 r.

Wykres 15. Koszt utrzymania jednego ucznia szkolnego w 2016 r. w złotych

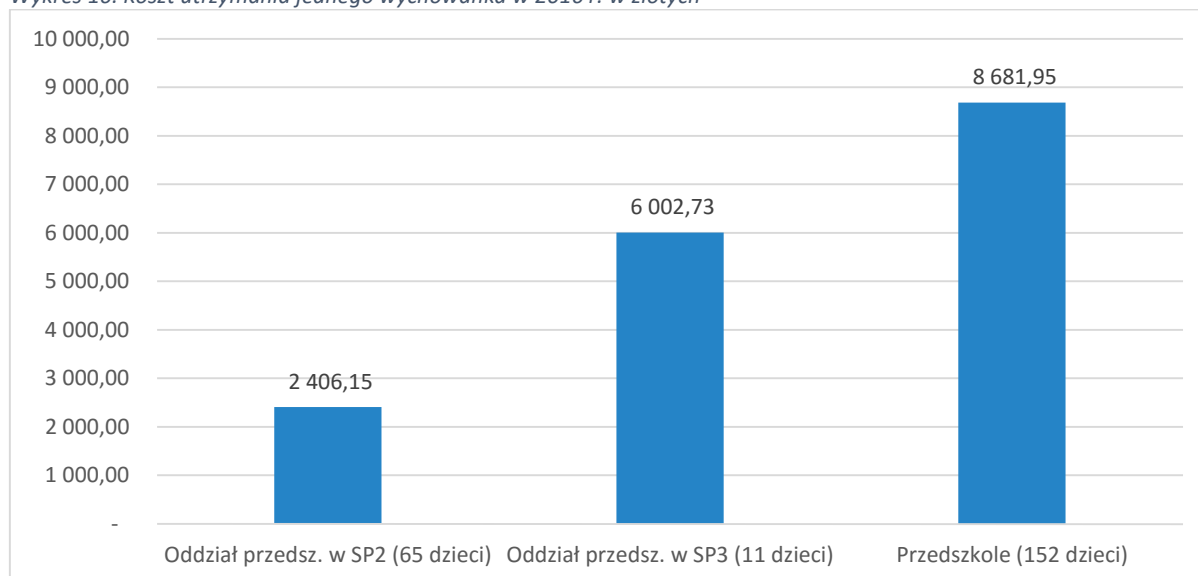


źródło: opracowanie własne

Liczba uczniów w szkole jest odwrotnie proporcjonalna do rocznego kosztu utrzymania ucznia w jednostce. Najbardziej efektywną placówką jest Miejski Zespół Szkół. Druga jest Szkoła Podstawowa nr 2 (w przybliżeniu 10,6 tys. zł na ucznia). Placówką o znacznie niższej efektywności jest Szkoła Podstawowa nr 3 o jednocześnie najniższej liczbie uczniów.

Następna grafika przedstawia wyliczenia efektywności dla przedszkola i oddziałów przedszkolnych.

Wykres 16. Koszt utrzymania jednego wychowanka w 2016 r. w złotych



źródło: opracowanie własne

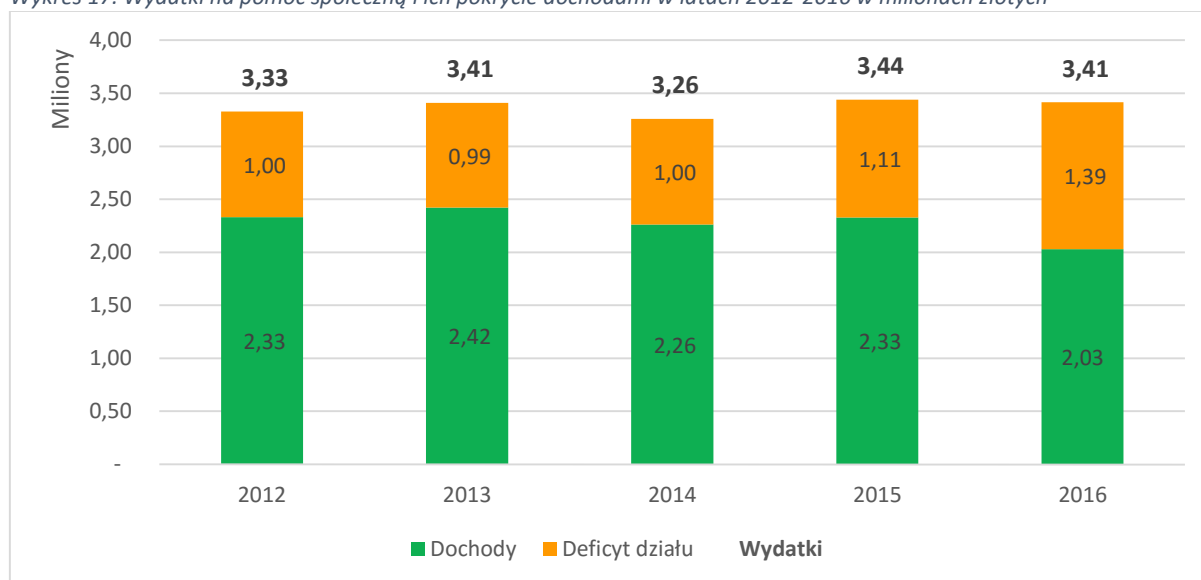
Placówką przedszkolną o największej efektywności jest oddział przedszkolny przy Szkole Podstawowej nr 2. Pozostałe dwie placówki mają znacznie wyższe koszty funkcjonowania. Należy jednak zwrócić uwagę, że oddziały przedszkolne funkcjonują w budynkach szkolnych, a więc współdzielą z nimi koszty utrzymania. Należy więc uznać, że Przedszkole Miejskie nr 1, mimo że w powyższym zestawieniu wypada najmniej korzystnie, może być to uwarunkowane przede wszystkim samodzielnym funkcjonowaniem.

Dla obniżenia kosztów oświaty, stanowiącej istotne obciążenie dla budżetu Miasta konieczne będzie wprowadzenie zmian w jej organizacji. Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, zmiany te powinny skutkować co najmniej zamknięciem Szkoły Podstawowej nr 3. W czasie powstawania niniejszego dokumentu, Miasto Poręba otrzymało od Kuratorium Oświaty w Katowicach pozytywną opinię dotyczącą likwidacji SP3 z dniem 1 września 2016 r.

#### Wydatki na pomoc społeczną

Miasto Poręba przeznacza na pomoc społeczną środki na poziomie 3,3-3,4 mln zł rocznie, w tym na utrzymanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Mimo iż znaczna część tych wydatków pokrywana jest dotacjami zewnętrznymi, Gmina musi we własnym zakresie znaleźć względnie duże środki na pokrycie pozostałej kwoty. Poniższy rysunek prezentuje omawianą sytuację w ostatnich latach.

Wykres 17. Wydatki na pomoc społeczną i ich pokrycie dochodami w latach 2012-2016 w milionach złotych

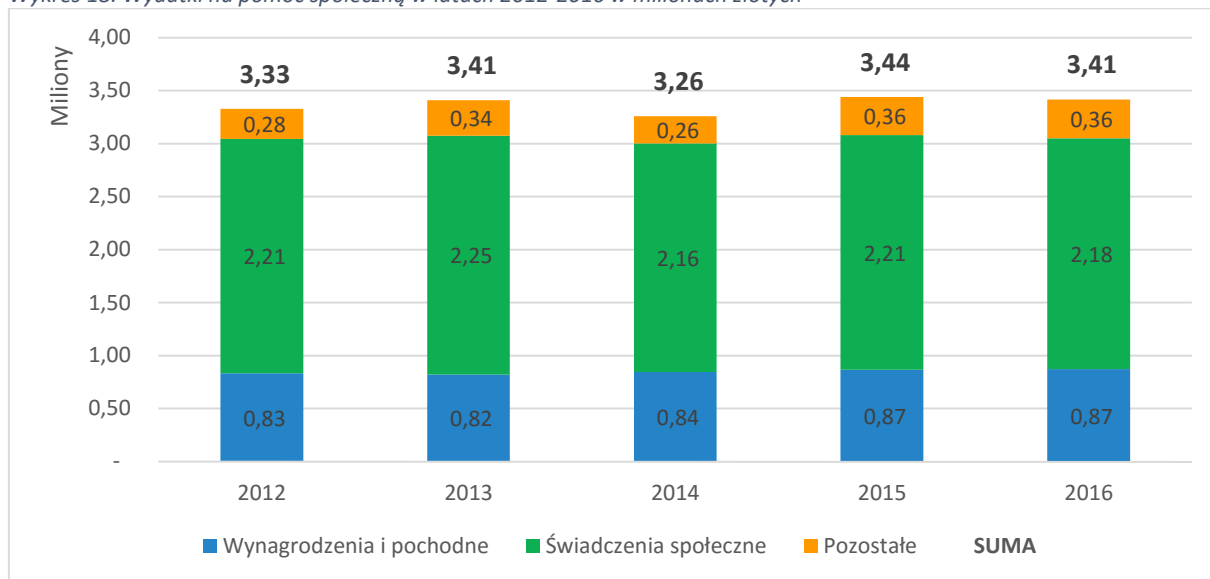


źródło: opracowanie własne

Dochody w dziale pomoc społeczna w latach 2012-2015 kształtowały się na poziomie 2,3-2,4 mln zł, z czego minimum 97,5% stanowiły dotacje. Zgodnie z szacowanym planem dochodów na 2016 r. Miasto ma otrzymać 2,03 mln zł. Oznacza to, że rocznie Poręba dopłacała do pomocy społecznej co najmniej 0,99 mln zł, a w kolejnych latach deficyt środków na ten cel prawdopodobnie będzie się pogłębiał.

Poniższy wykres przedstawia wydatki na pomoc społeczną podzielone według przeznaczenia.

Wykres 18. Wydatki na pomoc społeczną w latach 2012-2016 w milionach złotych



źródło: opracowanie własne

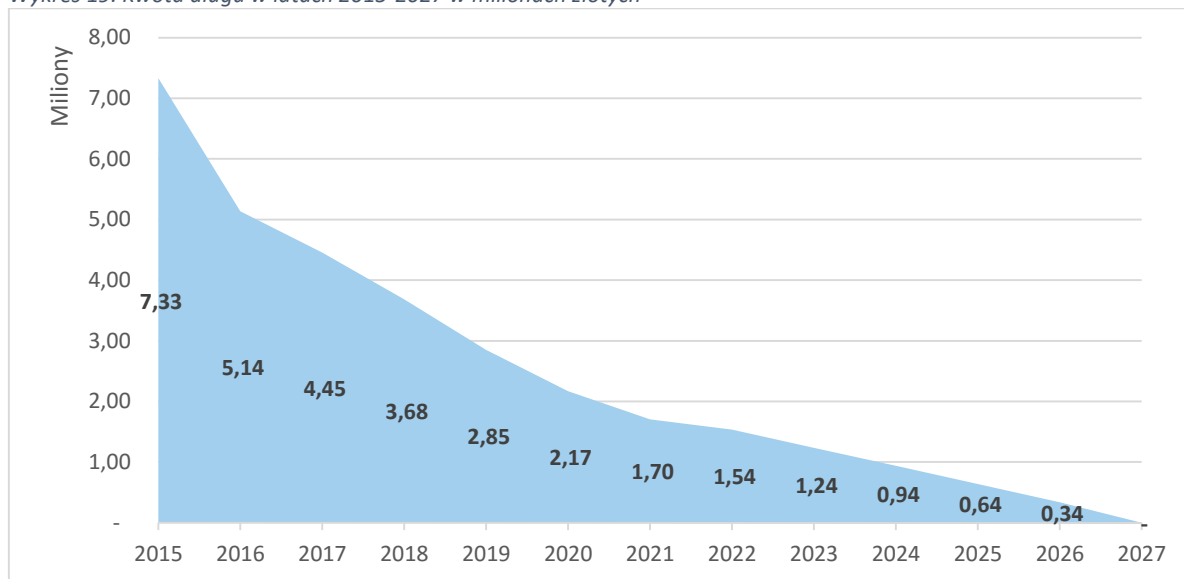
Największą kwotę, na poziomie 2,2 mln zł rocznie, Poręba przeznacza na świadczenia społeczne. Drugim pod względem wysokości kosztem jest utrzymanie pracowników. Wydatki na wynagrodzenia (i pochodne od nich) pracowników pomocy społecznej na przestrzeni lat 2012-2015 nieznacznie wzrosły z 0,83 do 0,87 mln zł. Zgodnie z szacowanym budżetem na 2016 r. mają one pozostać na poziomie roku poprzedniego. Są to kwoty niewiele niższe od deficytu środków na pomoc społeczną. W ramach koniecznych oszczędności rewizja stanu zatrudnienia w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej i redukcja etatów mogą okazać się niezbędne.

### c. Zobowiązania

Na dług Miasta Poręba w 2016 r. składają się zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz zobowiązania wymagalne i niewymagalne z roku 2015. Ponadto budżet Miasta obciążają planowane wydatki z tytułu poręczeń i gwarancji wobec MPWiK na ok. 0,1 mln zł rocznie w latach 2016-2025. Poniższy wykres prezentuje zadłużenie z tytułu zaciągniętych przez Miasto Poręba zobowiązań długoterminowych na koniec kolejnych lat, zakładając spłatę zgodnie z obowiązującymi harmonogramami.

## Program Postępowania Naprawczego dla Miasta Poręba

Wykres 19. Kwota długu w latach 2015-2027 w milionach złotych



źródło: opracowanie własne

Bez zmian w strukturze zadłużenia, w nadchodzących 6 latach, to jest do końca 2021 roku, Miasto powinno spłacić ponad ¾ kwoty posiadanego długu.

### Kredyty i pożyczki

Całkowite zadłużenie Miasta z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek na koniec 2015 roku to ponad 6 mln zł, co stanowi ok. 26,8% dochodów ogółem tego roku. Zobowiązania te zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2015 r. przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Zobowiązania dłużne na dzień 31.12.2015

Tytuł dłużny	Wierzyciel	Odsetki	Kwota kapitału, stan na 31.12.2015	Rok całkowitej spłaty
Kredyt (nr 1859)	BGK	EURIBOR + 0,35 p.p.	1 693 750,00	2021
Kredyt (nr 1860)	BGK	EURIBOR + 0,35 p.p.	1 693 750,00	2021
Kredyt	MBS w Myszkowie	WIBOR 3M * 1,69	222 240,00	2016
Kredyt	BPS Poręba	WIBOR 3M + 2,30 p.p.	2 336 000,00	2027
Pożyczka	WFOŚiGW	0,4 * SRW, >= 3%	70 224,50	2019
<b>SUMA</b>			<b>6 015 964,50</b>	

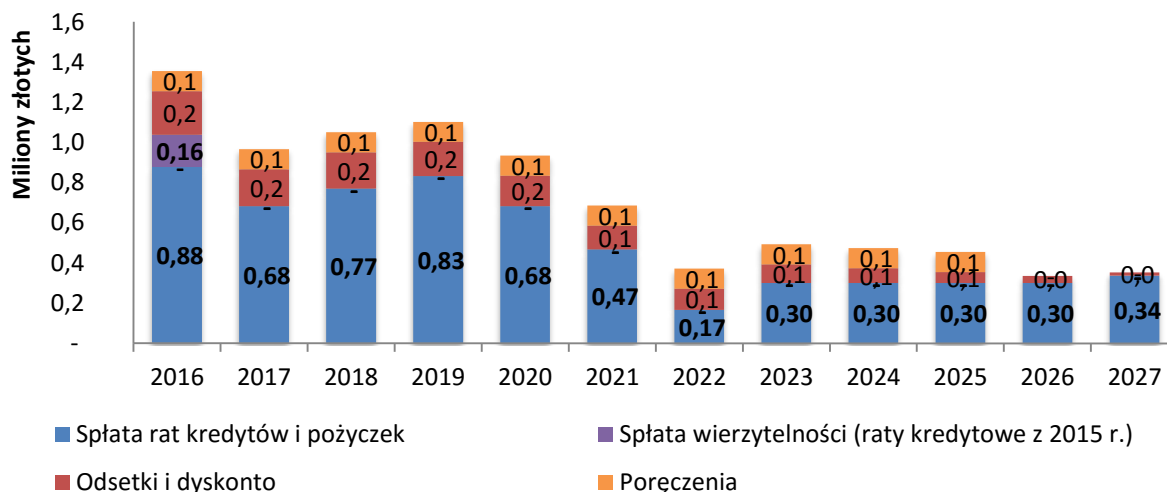
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminy Poręba

Najdłużej spłacanym (do 2027 r.), największym (2,34 mln zł) oraz jednocześnie najdroższym w obsłudze zobowiązaniem jest kredyt w banku BPS Poręba.

Poniższy wykres prezentuje spłatę zobowiązań Gminy w latach 2016-2027 zgodnie z obowiązującymi harmonogramami.

## Program Postępowania Naprawczego dla Miasta Poręba

Wykres 20. Spłata obecnego zadłużenia Gminy według obowiązujących harmonogramów w milionach złotych



źródło: opracowanie własne

Największa kumulacja spłat następuje w okresie 2016-2020, gdzie roczne spłaty rat kapitałowych z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek wynoszą 0,68-0,88 mln zł. W 2016 r. dodatkowo Gmina będzie musiała spłacić wierzytelność na ok. 0,16 mln zł. Kwota ta stanowi wartość rat kapitałowych kredytów, które zapadały w 2015 r., jednak zostały objęte wykupem wierzytelności przez instytucję finansową i staną się wymagalne w 2016 r.

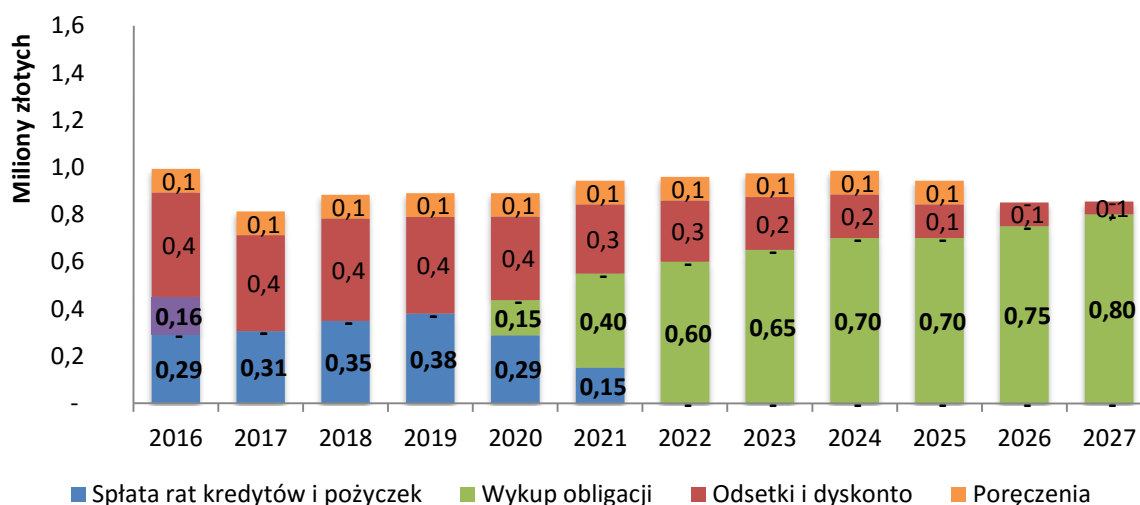
Wymienione wyżej kwoty przekraczają możliwości finansowe Gminy oraz limity dopuszczalnej spłaty wynikające z art. 243 ufp. Konieczność przeprowadzenia restrukturyzacji zadłużenia została dostrzeżona już wcześniej. 28 września 2015 r. Rada Miasta Poręba podjęła uchwałę Nr XIII/83/15 w sprawie emisji obligacji komunalnych oraz zasad ich zbywania, nabywania i wykupu. Planowana była emisja obligacji w kwocie 4.736.000 zł przeznaczona na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów. Niestety, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w dniu 29 października 2015 roku unieważniła ww. uchwałę Rady Miasta z uwagi na przekroczenie dopuszczalnego wskaźnika, dotyczącego relacji łącznej kwoty spłat rat kredytów i pożyczek oraz wykupu emitowanych papierów wartościowych wraz z odsetkami oraz potencjalnych spłat z tytułu udzielonych poręczeń do planowanych w 2015 roku dochodów ogółem, czym naruszono art. 243 ustawy dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

W okresie trwania programu postępowania naprawczego rada jednostki może uchylać WPF oraz budżet jednostki oraz ich zmiany bez zachowania relacji określonej w art. 242–244 ufp. Jednocześnie niezachowanie relacji może dotyczyć jedynie spłat zobowiązań istniejących na dzień uchwalenia programu postępowania naprawczego<sup>5</sup>. Oznacza to, że w chwili obecnej restrukturyzacja zadłużenia może być zrealizowana pod warunkiem otrzymania finansowania zewnętrznego.

<sup>5</sup> art. 240a ust. 4 i 9 ufp.

Poniższy wykres przedstawia spłaty kapitału i odsetek zgodnie z restrukturyzacją planowaną w drugiej połowie 2015 r., która nie doszła do skutku.

Wykres 21. Spłata zadłużenia według propozycji restrukturyzacji z drugiej połowy 2015 r. w milionach złotych



źródło: opracowanie własne

Gdyby udało się przeprowadzić restrukturyzację zadłużenia w zaplanowanej w 2015 r. formie, w początkowych latach dwukrotnie wzrosłyby koszty odsetkowe, z ok. 0,2 mln zł do 0,4 mln zł, co jednak wciąż oznaczałoby o kilkaset tysięcy złotych mniejsze obciążenie budżetu spłatą długu. Spłaty zostałyby rozłożone równomiernie na lata 2016-2027. Faktyczna propozycja nowej struktury spłaty zostanie przedstawiona w rozdziale zawierającym działania naprawcze, po sporządzeniu zaktualizowanej wieloletniej prognozy finansowej.

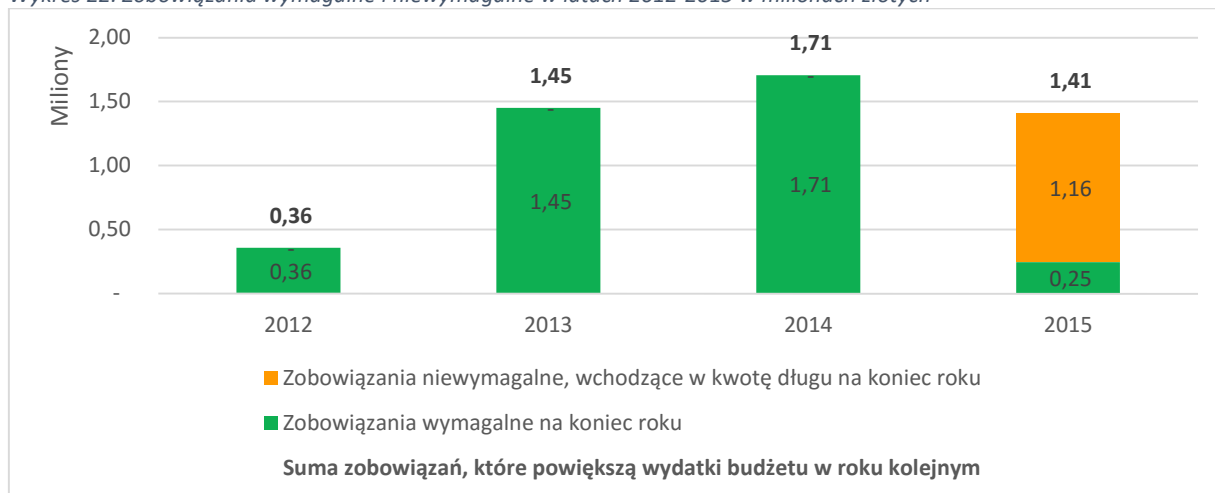
### Zobowiązania wymagalne

Zobowiązania wymagalne, tj. zobowiązania, których termin płatności minął, są istotnym problemem w ostatnich latach dla Gminy Poręba. Zobowiązania wymagalne na koniec danego roku stanowią dług, którego planowana spłata dokona się z wydatków budżetu w kolejnych latach, tj. będą dodatkowym obciążeniem budżetu. Poniższy rysunek przedstawia opisywaną sytuację.



## Program Postępowania Naprawczego dla Miasta Poręba

Wykres 22. Zobowiązania wymagalne i niewymagalne w latach 2012-2015 w milionach złotych



źródło: opracowanie własne

W 2012 r. zobowiązania wymagalne sumowały się na kwotę 0,36 mln zł, z czego 0,07 mln zł stanowiły zobowiązania z poprzednich lat budżetowych. W latach 2013-2015 Gmina wykonywała budżety pozostawiając jedynie zobowiązania wymagalne powstałe w bieżącym roku budżetowym. Mimo tego, w latach 2012-2014 nastąpiła kumulacja nieuregulowanych w terminie zobowiązań. Gmina spłacając zobowiązania z lat poprzednich nie miała środków na bieżącą działalność. Na koniec 2014 r. kwota tego typu zobowiązań sięgnęła 1,70 mln zł, z czego 0,98 mln zł (58%) były to zobowiązania w dziale oświata i wychowanie. Na koniec 2013 r. zobowiązania edukacyjne stanowiły w przybliżeniu połowę całości wymagalnych. W wykonaniu budżetu na 2015 r. widoczny jest istotny spadek kwoty zobowiązań wymagalnych względem lat 2013-2014. Jest to jednak pozorna poprawa – Gmina skorzystała z usługi wykupu części wierzytelności przez prywatną instytucję finansową. W 2016 r. konieczna będzie spłata dodatkowych wierzytelności z 2015 r. na kwotę ok. 1,16 mln zł, mimo że z końcem roku nie były one wymagalne. Razem z 0,25 mln zł zobowiązań wymagalnych oznacza to obciążenie budżetu 2016 r. kwotą blisko 1,41 mln zł ponad planowane wydatki wynikające z potrzeb tego roku.

### e. Podsumowanie

Powodem utraty płynności finansowej przez Miasto Poręba są przede wszystkim nawarstwiające się od kilku lat zobowiązania wymagalne i niewymagalne, stanowiące wydatki roku poprzedniego, których kwoty przekraczały plan budżetu. W 2016 r. jest to kwota łącznie prawie 1,41 mln zł. Co więcej, szacowane potrzebne wydatki bieżące przekraczają planowane, możliwe do uzyskania dochody bieżące w 2016 r. – o 0,85 mln zł. Deficyt wydatków majątkowych wynosi natomiast 0,52 mln zł. Biorąc pod uwagę wszystkie czynniki, razem oznacza to faktyczny planowany deficyt budżetu na kwotę ok. 2,77 mln zł.

Kolejnym obciążeniem budżetu, poza zobowiązaniami wydatkowymi, są zapadające raty kapitałowe zaciągniętych kredytów i pożyczek. Zgodnie z obecnymi harmonogramami Gmina będzie musiała tylko

w 2016 r. znaleźć 1,04 mln zł na ich spłatę. Aby odciążyć budżet konieczne jest przeprowadzenie restrukturyzacji długu, przez którą udałooby się uzyskać kilkuletnią karencję na spłatę części kapitałowej zadłużenia.

## Przedsięwzięcia naprawcze w zakresie dochodów i wydatków

Zgodnie z ustawą o finansach publicznych program postępowania naprawczego dla Miasta Poręba zawiera:

- plan przedsięwzięć naprawczych, wraz z harmonogramem ich wprowadzania, zmierzających do usunięcia zagrożenia wykonywania zadań publicznych, oraz zachowania relacji określonej w art. 242–244 ufp;
- przewidywane efekty finansowe poszczególnych przedsięwzięć naprawczych, wraz z określeniem sposobu ich obliczania.

### a. Ograniczenia wydatków bieżących

W ramach planu naprawczego założono szereg działań zmierzających do ograniczenia wydatków bieżących Miasta Poręba i uzyskania trwałej nadwyżki budżetu. Działania naprawcze obejmują:

1. Likwidację Szkoły Podstawowej nr 3 w Porębie
2. Przekształcenie Szkoły Podstawowej nr 2 w filię MZS i likwidację 6 etatów nauczycielskich
3. Outsourcing stołówek w placówkach oświatowych
4. Likwidację Straży Miejskiej
5. Ograniczenie kosztów gospodarki komunalnej w Mieście
6. Ograniczenie zatrudnienia w Urzędzie Miasta
7. Ograniczenie zatrudnienia w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej
8. Przesunięcie planowanych wydatków remontowych w Przedszkolu Miejskim nr 1 w Porębie na rok 2017

### Likwidacja Szkoły Podstawowej nr 3 w Porębie

Szkoła Podstawowa nr 3 w Porębie jest najmniejszą jednostką oświatową w Gminie. Do szkoły uczęszcza obecnie 62 uczniów oraz 11 dzieci w wieku przedszkolnym. Szkoła zatrudnia 12 nauczycieli (11,6 etatu) oraz 4 osoby obsługi (4,0 etaty). Łączne koszty funkcjonowania szkoły w roku 2016 według propozycji budżetu Miasta Poręba wynosić mają 991 711 złotych. Szczegółowe zestawienie kosztów planowanych w budżecie przedstawia tabela poniżej:

Tabela 3. Koszty funkcjonowania SP nr 3 w Porębie w 2016 r. (PLN)

POZYCJA KOSZTOWA	WIELKOŚĆ KOSZTÓW
PŁACA	670 953,00
13-TKA	58 150,00
ZUS – ZAKŁAD	122 700,00
F.PRACY	18 000,00
UMOWY ZLECENIA	21 000,00
MATERIAŁY	16 000,00
PRĄD, WODA ,GAZ	16 000,00
BADANIA	800,00
OPŁATY	15 000,00
TELEFONY / INTERNET	1 500,00
EGZEKUCJA	1 500,00
Z.F.Ś.S	40 458,00
ODSETKI	4 000,00
SZKOLENIA	5 650,00
<b>RAZEM</b>	<b>991 711,00</b>

Źródło: Budżet Miasta Poręba

Ponoszone koszty w przeliczeniu na jedno dziecko są znacznie wyższe od kosztów w większych jednostkach funkcjonujących na terenie Gminy. Likwidacja SP nr 3 przyniesie oszczędności w funkcjonowaniu oświaty na terenie Miasta Poręba, choć główny efekt podjętych działań będzie w pełni widoczny dopiero w roku 2017 i latach kolejnych.

W ramach Planu Naprawczego przyjęto, że SP nr 3 zostanie zlikwidowana z dniem 31 sierpnia 2016 r. Przyjęto, że z dniem 31 sierpnia 2016 roku wypowiedzenia otrzymają wszyscy pracownicy obsługi oraz nauczyciele. Założono wypłatę odpraw dla nauczycieli zgodnie z postanowieniami Karty Nauczyciela w wysokości 6 miesięcznych wynagrodzeń. Pracownicy obsługi zostaną zwolnieni wcześniej. Dodatkowo przewidziano realizację procesu zastępowania stołówek rozwiązaniem outsourcingowym do 1 czerwca 2016 roku. Pracownicy obsługi również otrzymają odprawy zgodnie z Kodeksem Pracy – dla potrzeb oszacowania wydatków w niniejszej analizie przyjęto średnio 3 miesięczny okres odpraw dla zwalnianych pracowników. Zgodnie z zapisami prawa wypłata odpraw nie podlega obciążeniom składkami na ubezpieczenia społeczne, co umożliwi uzyskanie oszczędności w tym zakresie. Na podstawie powyższych założeń oszacowano oszczędności związane z ograniczeniem zatrudnienia na skutek likwidacji SP nr 3 w Porębie. Wyliczenia przedstawiono w tabeli poniżej.

# Program Postępowania Naprawczego dla Miasta Poręba

Tabela 4. Koszty wynagrodzeń w SP nr 3 (PLN)

	BUDŻET 2016	2016 PO LIKWIDACJI SZKOŁY	2017 PO LIKWIDACJI SZKOŁY
WYNAGRODZENIA NAUCZYCIELI	626 417,00	779 278,17	0,00
ZUS OD WYNAGRODZEŃ NAUCZYCIELI	95 468,86	63 645,9	0,00
WYNAGRODZENIA PRACOWNIKÓW OBSŁUGI	102 686,00	42 785,83	0,00
ZUS PRACOWNIKÓW OBSŁUGI	22 262,3	7 287,3	0,00
<b>RAZEM</b>	<b>846 834,18</b>	<b>892 997,19</b>	<b>0,00</b>
<b>OSZCZĘDNOŚCI</b>	<b>0,00</b>	<b>-46 163,01</b>	<b>846 834,18</b>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Propozycji Budżetu Miasta Poręba na rok 2016

Gmina wystąpi również do Ministerstwa Edukacji Narodowej o refundację kosztów wypłaty odpraw dla nauczycieli, jednak wielkość zwrotu jest niepewna. W planie naprawczym nie założono zwrotu kosztów odpraw, aby budżet pozostał zachowawczy.

Dodatkowo w skutek likwidacji szkoły zostaną ograniczone pozostałe koszty jej funkcjonowania. W analizie przyjęto brak konieczności ponoszenia kosztów utrzymania placówki od 1 września 2016 r. Zestawienie oszczędności wynikających z likwidacji szkoły prezentuje tabela poniżej.

Tabela 5. Oszczędności z tytułu likwidacji SP nr 3 (PLN)

KOSZTY UTRZYMANIA JEDNOSTKI	BUDŻET 2016	OSZCZĘDNOŚCI 2016	OSZCZĘDNOŚCI 2017
ZAKUP MATERIAŁÓW I WYPOSAŻENIA	16 000,0	8 000,0	16 000,0
ZAKUP ENERGII	16 000,0	5 333,3	14 400,0
ZAKUP USŁUG REMONT	0,0	0,0	0
ZAKUP USŁUG ZDROWOTNYCH	800,0	400,0	800,0
ZAKUP USŁUG POZOSTAŁYCH	20 650,0	10 325,0	20 650,0
ZAKUP USŁUG TP, INTERNET	1 500,0	500,0	1 500,0
ZFŚS	58 458,0	19 486,0	58 458,0
ODSETKI I EGZEKUCJA	5 500,0	0,0	0,0
UMOWY ZLECENIA	21 000,0	7 000,0	21 000,0
<b>RAZEM</b>	<b>139 908,0</b>	<b>51 044,3</b>	<b>111 808,0</b>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Propozycji Budżetu Miasta Poręba na rok 2016

Łączne zaplanowane ograniczenie wydatków bieżących z tytułu likwidacji SP nr 3 w Porębie w 2016 roku wyniesie **4 881,3 zł**, a w kolejnych latach **983 051,40 zł** rocznie.

W czasie tworzenia dokumentu Miasto Poręba otrzymało pozytywną opinię kuratorium oświaty dotyczącą planowanego zamknięcia SP nr 3.

### Przekształcenie Szkoły nr 2 w filię MZS

Przekształcenie Szkoły Podstawowej nr 2 w filię Miejskiego Zespołu Szkół pozwoli na ograniczenie zatrudnienia w szkole o 6 etatów nauczycielskich. Przyjęto dokonanie przekształcenia z dniem 1 września 2016 roku.

Koszty wynagrodzeń dla 6 etatów przewidzianych do likwidacji wynoszą 276 872 złote rocznie, koszty wynagrodzeń dodatkowych (13-tka) 32 885 złotych, a koszty obowiązkowych ubezpieczeń społecznych 46 514 złotych rocznie.

Likwidacja 6 etatów od 1 września 2016 roku zaowocuje ograniczeniem kosztów wynagrodzeń i ubezpieczeń społecznych, wyniesie łącznie 129 354 złote. Jednocześnie koszty dodatkowe związane z wypłatą odpraw wynikających z Karty Nauczyciela dla zwalnianych nauczycieli wyniosą 138 436 złotych w roku 2016. W planie naprawczym nie założono zwrotu kosztów odpraw, aby budżet pozostał zachowawczy. Efekt netto dla budżetu 2016 r. wyniesie -9 081 złotych.

Tabela 6. Wpływ działania na budżet Gminy w 2016 roku

POZYCJA	KWOTA OSZCZĘDNOŚCI
WYNAGRODZENIA	110 749
ZUS	18 606
KOSZTY DODATKOWE – WYPŁATA ODPRAW DLA ZWALNIANYCH NAUCZYCIELI	-138 436
<b>EFEKT NETTO</b>	<b>-9 081</b>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Propozycji Budżetu Miasta Poręba na rok 2016

W kolejnych latach dzięki przekształceniu Szkoły nr. 2 w filię MZS Gmina zaoszczędzi **323 386 złotych** rocznie.

### Outsourcing stołówek szkolnych i przedszkolnych

Gmina zlikwiduje stołówki w placówkach oświatowych, a w zamian zaoferuje usługę cateringową w pełni finansowaną przez rodziców dzieci uczęszczających do tych placówek. Skutkiem działania będzie możliwość ograniczenia zatrudnienia w MSZ, Szkole Podstawowej nr 2 oraz Przedszkolu Miejskim nr 1 w Porębie w zakresie personelu zatrudnionego w stołówkach.

Przyjęto realizację działania od 1 czerwca 2016 roku. W skutek działania koszty Gminy zostaną ograniczone o 145 833 złote w roku 2016 – przewidziano wypłatę 3 miesięcznych odpraw dla zwalnianego personelu. W kolejnych latach oszczędności sięgną **250 000 złotych** rocznie.

### Likwidacja Straży Miejskiej

Straż miejska w Porębie generuje koszty w wysokości 204 000 złotych rocznie (zgodnie z planem budżetu na rok 2016). Planowane wpływy z tytułu działalności Straży wynoszą w 2016 roku 150 000 złotych. W latach kolejnych należy spodziewać się braku jakichkolwiek wpływów z działalności Straży Miejskiej w Porębie, co oznacza obciążenie budżetu Miasta kwotą ok. 200 000 złotych.

W Planie Naprawczym przyjęto likwidację Straży Miejskiej w Porębie z dniem 1 lipca 2016, co przełoży się na ograniczenie wydatków bieżących Gminy o 102 000 zł. Założono, że pracownicy otrzymają wypowiedzenia umów zgodnie z kodeksem pracy, a wszelkie umowy związane ze świadczeniem usług na rzecz Straży zostaną zakończone skutecznie do 30 czerwca 2016 roku.

Efekt netto wyniesie więc **102 000 zł w roku 2016** oraz **204 000 złotych** w latach kolejnych.

### Ograniczenie kosztów gospodarki komunalnej

W związku z rozstrzygnięciem przetargu na obsługę Gminy w zakresie zbiórki odpadów zakłada się uzyskanie oszczędności w tym zakresie w wysokości co najmniej **150 000 złotych** w stosunku do kwoty zaplanowanej w budżecie 2016 roku. Faktycznie kwota ta powinna być wyższa i wynieść nawet 300 000 zł, jednak do czasu podpisania umowy z firmą, która złożyła najkorzystniejszą ofertę w przetargu, przyjęto zachowawcze założenie jak wyżej.

W kolejnych latach również przyjęto korzyści wynoszące **150 000 złotych** w stosunku do budżetu 2016 roku.

### Ograniczenie zatrudnienia w Urzędzie Miasta Poręba

W celu uzyskania oszczędności w bieżących kosztach funkcjonowania Miasta założono redukcję zatrudnienia w Urzędzie Miasta Poręba o 5 etatów. W obliczeniach założono średnie wynagrodzenie dla likwidowanego etatu w wysokości 4 168 złotych brutto miesięcznie. Przyjęto, że zwalniane osoby dysponują średnio 2 miesięcznym okresem wypowiedzenia umów – oznacza to, że efektywną datą zmniejszenia zatrudnienia byłby 1 maja 2016 roku. Kwota oszczędności wynikająca z likwidacji 5 etatów wyniosłaby więc 166 720 złotych. Dodatkowe oszczędności z tytułu ograniczenia kosztów ubezpieczeń społecznych wyniosłyby 35 011 złote. Łączny efekt netto dla budżetu Miasta Poręba oszacowano na **201 731 złotych** w roku 2016 i **302 597 złote** w latach kolejnych.

### Ograniczenie zatrudnienia w MOPS

W celu uzyskania oszczędności w bieżących kosztach funkcjonowania Miasta założono również redukcję zatrudnienia w MOPS o 3 etaty. W obliczeniach założono średnie wynagrodzenie dla likwidowanego etatu w wysokości 3 476 złotych brutto miesięcznie<sup>6</sup>. Przyjęto, że zwalniane osoby dysponują średnio 2 miesięcznym okresem wypowiedzenia umów – oznacza to, że efektywną datą zmniejszenia zatrudnienia byłby 1 maja 2016 roku. Dodatkowo uwzględniono zmniejszone koszty 13-tki. Kwota oszczędności wynikająca z likwidacji 3 etatów wyniosłaby więc 95 456 złotych. Dodatkowe oszczędności z tytułu ograniczenia kosztów ubezpieczeń społecznych wyniosłyby 20 046 złote. Łączny efekt netto dla budżetu Miasta Poręba oszacowano na **114 502 złotych** w roku 2016 i **163 443 złotych** w latach kolejnych.

### Przesunięcie planowanych wydatków remontowych w Przedszkolu Miejskim nr 1 w Porębie na rok 2017

W ramach budżetu Przedszkola Miejskiego nr 1 w Porębie założono poniesienie kosztów przeznaczonych na remonty bieżące w wysokości 133 000 złotych w 2016 roku. Ze względu na trudną sytuację finansową założono realizację prac remontowych w roku 2017, co przełoży się na oszczędność wydatków bieżących w roku 2016 w całości wspomnianej wyżej kwoty.

### Podsumowanie – łączne ograniczenia wydatków bieżących

Na podstawie przeprowadzonej analizy założono łączne ograniczenie wydatków bieżących Miasta Poręba w roku 2016 o **993 866,2 zł.** W roku 2017 **2 243 477 złotych** a w roku 2018 i latach kolejnych **2 376 477 złotych**. Zestawienie planowanych korzyści dla Budżetu Poręby w poszczególnych latach prezentuje tabela poniżej.

Tabela 7. Wpływ podjętych działań naprawczych na Budżet Miasta Poręba (PLN)

DZIAŁANIE	2016	2017	2018
GOSPODARKA KOMUNALNA	150 000,0	150 000,0	150 000,0
OUTSOURCING STOŁÓWEK SZKOLNYCH	145 833,0	250 000,0	250 000,0
LIKWIDACJA SZKOŁY NR 3	4 881,3	983 051,4	983 051,4
PRZEKSZTAŁCENIE SZKOŁY NR 2 W FILIĘ	-9 081,0	323 386,0	323 386,0
LIKWIDACJA STRAŻY MIEJSKIEJ	102 000,0	204 000,0	204 000,0
OGRANICZENIE ZATRUDNIENIA	317 233,0	466 040,1	466 040,1
PRZESUNIĘCIE REMONTU W PRZEDSZKOLU	133 000,0	-133 000,0	0,0
<b>RAZEM</b>	<b>993 866,2</b>	<b>2 243 477,5</b>	<b>2 376 477,5</b>

<sup>6</sup> Pozostali pracownicy obecnie 8 etatów

Źródło: Opracowanie własne

#### b. Ograniczenia wydatków majątkowych

Ze względu na sytuację finansową Miasta Poręba dokonano przesunięcia w czasie realizacji części wydatków majątkowych zaplanowanych w roku 2016, pozostawiając jedynie inwestycję na kwotę 30 000 zł, związaną z zakupem serwera dla Urzędu Miasta. Oznacza to efekt dla budżetu **+892 831,25 zł.**

Należy wziąć pod uwagę, że w przypadku zmian w planowanych wydatkach inwestycyjnych, Gmina nie otrzyma planowanego dofinansowania z budżetu UE. W budżecie pozostawiono jedynie dochód tego typu na kwotę 6 000 zł, która stanowi zwrot za wydatki inwestycyjne z lat poprzednich w związku z termomodernizacją. Oznacza to efekt dla budżetu **-250 000,00 zł.**

Łączny efekt netto dla Budżetu w roku 2016: **+642 831,25 złotych.**

#### c. Wzrost dochodów bieżących

W ramach Planu Naprawczego przyjęto podjęcie działań mających na celu zwiększenie dochodów bieżących Gminy:

- Zwiększenie dochodów z podatku od nieruchomości o 3% w stosunku do wielkości zaplanowanych w Budżecie – założono podjęcie działań zarówno w zakresie zwiększenia stawek podatku od nieruchomości jak również poprawy egzekucji i rozszerzenia bazy podatkowej, co przełoży się na wzrost dochodów bieżących w roku 2016 i latach kolejnych o **105 000 złotych** rocznie.

#### d. Wzrost dochodów majątkowych

W chwili obecnej Miasto Poręba nie dysponuje realnymi możliwościami podniesienia dochodów majątkowych względem obecnych planów.

#### e. Podsumowanie

Po wprowadzeniu wyżej opisanych zmian do planu budżetu Miasta na 2016 r. planowany **deficyt środków budżetu**, po ujęciu w nich zobowiązań z 2015 r., **obniży się o 1 741 697,45 zł.**

Po zaplanowanych zmianach, planowany deficyt budżetu wyniesie **1 033 255,86 zł.** Kwota ta będzie musiała zostać sfinansowana poprzez zaciągnięcie nowego zobowiązania długoterminowego, co jednocześnie najprawdopodobniej wpłynie na jej zmianę w zależności od ceny nowego finansowania.



## Pozyskanie finansowania

Aby określić faktyczną kwotę koniecznego nowego finansowania dłużnego, jego strukturę oraz wybrać odpowiedni instrument, należy przeanalizować zdolność kredytową Gminy. Dopuszczalne limity obsługi zadłużenia opisuje art. 243 ustawy o finansach publicznych z 2009 roku. Aby Miasto Poręba mogło rozpocząć funkcjonowanie poza programem postępowania naprawczego, musi spełniać wymogi m.in. tego artykułu ustawy. W związku z tym, że program nie może być uchwalony na dłużej niż 3 lata, Gmina koniecznie musi spełnić te wymogi najpóźniej w 2019 r.

### a. Analiza zdolności kredytowej

Zgodnie z art. 243 ufp, organ stanowiący JST (poza programem postępowania naprawczego) nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym:

- spłat rat kredytów i pożyczek długoterminowych wraz z należnymi w danym roku od nich odsetkami,
- wykupów papierów wartościowych (z wyjątkiem tych na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu JST) określone wraz z należnymi od nich odsetkami i dyskontem, a także
- potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń oraz gwarancji

przekroczy relację wyrażoną za pomocą poniższego wzoru:

$$\left( \frac{R + O}{D} \right)_n \leq \frac{1}{3} * \left( \frac{Db_{n-1} + Sm_{n-1} - Wb_{n-1}}{D_{n-1}} + \frac{Db_{n-2} + Sm_{n-2} - Wb_{n-2}}{D_{n-2}} + \frac{Db_{n-3} + Sm_{n-3} - Wb_{n-3}}{D_{n-3}} \right),$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

- R* - planowaną na rok budżetowy łączną kwotę z tytułu spłaty rat kredytów i pożyczek oraz wykupów papierów wartościowych,
- O* - planowane na rok budżetowy odsetki od kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od papierów wartościowych oraz spłaty kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji,

- D - dochody ogółem budżetu w danym roku budżetowym,*
- Db - dochody bieżące,*
- Sm - dochody ze sprzedaży majątku,*
- Wb - wydatki bieżące,*
- n - rok budżetowy, na który ustalana jest relacja,*
- n-1 - rok poprzedzający rok budżetowy, na który ustalana jest relacja,*
- n-2 - rok poprzedzający rok budżetowy o dwa lata,*
- n-3 - rok poprzedzający rok budżetowy o trzy lata.*

Jak wynika z powyższej nierówności, bezpośredni wpływ na dopuszczalny poziom obsługi długu przez JST mają nadwyżki bieżące oraz dochody ze sprzedaży majątku wypracowane w 3 latach poprzedzających dany rok budżetowy w relacji do wielkości budżetu jednostki.

Badając zdolność kredytową przyjęto następujące założenia dot. dochodów i wydatków w kolejnych latach:

1. Dochody bieżące – w tym zakresie zmiany wprowadzone od 2017 roku, poza opisanymi wcześniej działaniami naprawczymi, opierają się na założeniu corocznego wzrostu poszczególnych kategorii dochodów, tj.: dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatków dochodowych, podatków i opłat (w tym podatku od nieruchomości), subwencji ogólnej oraz z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące.  
Kierując się zasadą ostrożności w prognozowaniu dochodów przyjęto, że dochody bieżące wzrosną jedynie o wielkość inflacji w kategoriach: podatków i opłat, dochodów z subwencji ogólnej oraz z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące. W prognozach dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatków dochodowych od osób fizycznych i od osób prawnych przyjęto, że wzrost będzie wyznaczony przez uwzględnienie wskaźnika PKB realnego oraz inflacji.  
Wartości wskaźników inflacji i PKB realnego od 2017 r. zostały zaczerpnięte z dokumentu „Wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego. Aktualizacja – październik 2015 r.”
2. Dochody ze sprzedaży majątku – od 2017 r. obniżono je do zera w celu wyeliminowania szansy przeszacowania prognozy (sprzedaż majątku ma wpływ na kształtowanie się maksymalnego dopuszczalnego poziomu spłaty zobowiązań z art. 243 ufp – przeszacowanie stwarza ryzyko niezrealizowania prognoz i osiągnięcia niższej zdolności obsługi długu).

3. Wydatki bieżące – prognoza od 2017 roku została sporządzona w oparciu o wyliczenia kosztów obsługi długu oraz założenia dotyczące koniecznych do wypracowania nadwyżek operacyjnych.

Koszty obsługi długu zostały wyliczone na podstawie charakterystyki posiadanych i planowanych zobowiązań oraz harmonogramów ich spłaty. Należy wziąć pod uwagę, że w przypadku restrukturyzacji zadłużenia koszty obsługi długu mogą wzrosnąć lub zmaleć, w zależności od ceny finansowania oraz harmonogramu jego spłaty. Koszt odsetkowy, wpływając na poziom nadwyżki budżetowej, pośrednio wpływa także na dopuszczalny limit obsługi długu.

W celu wyliczenia odsetek wykorzystano faktyczne wartości marży każdego zobowiązania oraz odpowiednie dla nich stawki bazowe. Przyjęto, że w 2017 roku stawki WIBOR wyniosą 2,50%, w 2018 roku wyniosą 3,00%, w 2019 roku będzie to 3,50%, a od 2020 roku stawki WIBOR wynosić będą 4,00%. Te założenia mają na celu ustrzeżenie Gminy przed skutkami potencjalnych wzrostów stóp procentowych, które wpłynęłyby na wielkość kosztów obsługi długu.

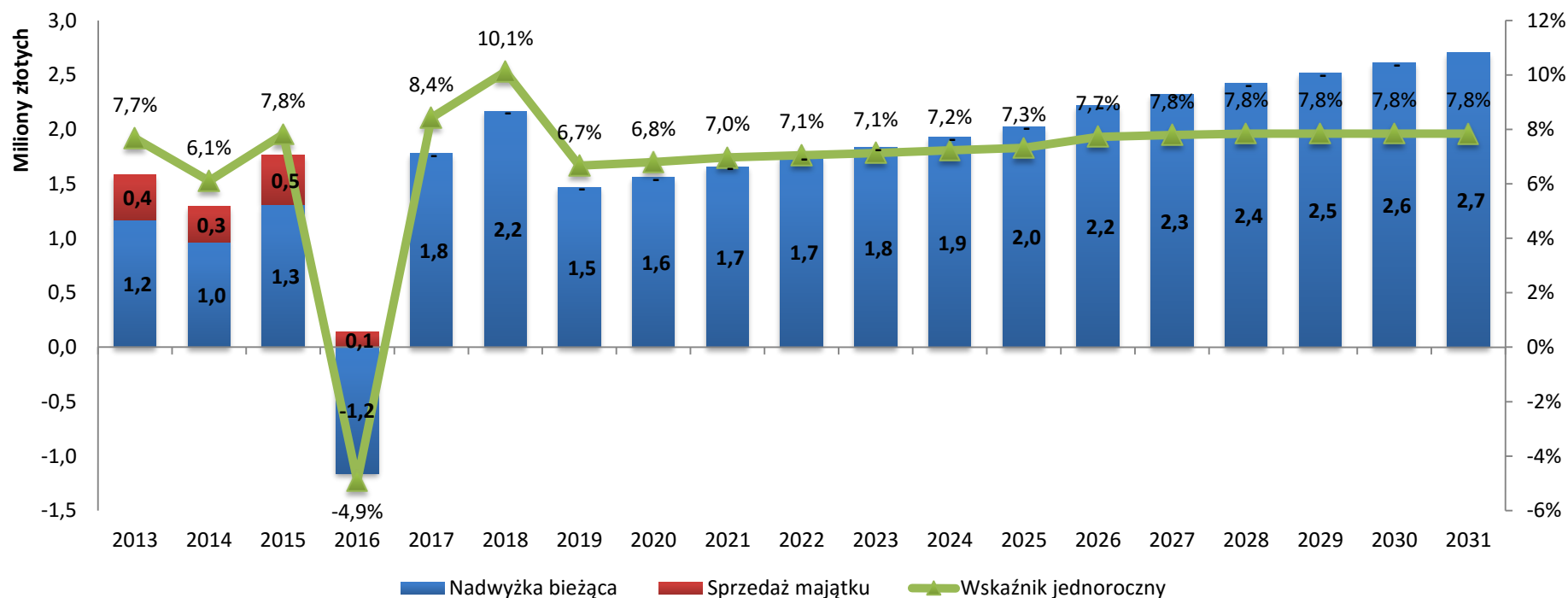
Wydatki bieżące niezwiązane z obsługą długu w latach 2017-2018 obliczono w ten sposób, że wydatki roku poprzedzającego powiększono o prognozowaną stawkę inflacji, a następnie obniżono całość kwoty o oszczędności wynikające z zaplanowanych działań naprawczych. Od 2019 wydatki te rosną proporcjonalnie do prognozowanego wzrostu dochodów bieżących, z tym że w samym 2019 r. kwota wydatków bieżących wzrasta o dodatkowe 4%. Dodatkowy wzrost wydatków został założony jako ewentualne przywrócenie części wydatków, na przykład dofinansowania posiłków dla uczniów.

Dzięki temu, że Gmina będzie stopniowo spłacać swoje zobowiązania, a odsetki od nich zmaleją, a nadwyżka bieżąca od 2019 r. powinna stopniowo wzrastać.

Poniższy wykres przedstawia prognozę dotyczącą wyniku operacyjnego oraz sprzedaży majątku Jednostki, które składają się na wskaźnik jednoroczny z art. 243 ufp, w latach 2012-2031, tj. perspektywie 15-letniej.

## Program Postępowania Naprawczego dla Miasta Poręba

Wykres 23. Wielkość nadwyżki bieżącej, sprzedaży majątku i wskaźnika jednorocznego



źródło: opracowanie własne

Wielkość nadwyżki bieżącej względem wielkości budżetu decyduje o wysokości wskaźnika jednorocznego z art. 243 ufp, który kształtuje zdolność Gminy do obsługi zadłużenia. Średnia wskaźników jednorocznych z trzech poprzednich lat kształtuje wskaźnik maksymalnej dopuszczalnej spłaty długu w danym roku.

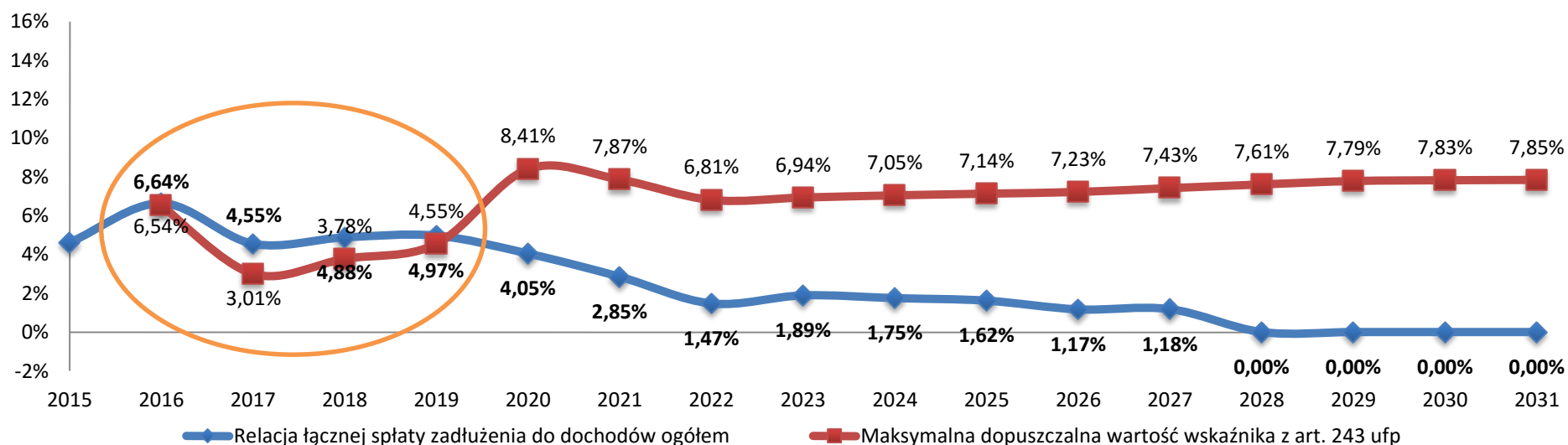
W latach 2013-2015 Miasto Poręba wykonało budżety nadwyżka bieżącą na poziomie 1,0-1,3 mln zł. Wartości te faktycznie są zawyżone i nie odzwierciedlają faktycznych kosztów Gminy – budżety w tych latach zamykano z nieuregulowanymi zobowiązaniami wymagalnymi na kwoty przekraczające przedstawione nadwyżki. Finanse Gminy zostały dodatkowo wsparte sprzedażą majątku w latach 2013-2015 w kwocie 0,3-0,5 mln zł. W budżecie na 2016 r., po wprowadzeniu zmian związanych z działaniami naprawczymi, zaplanowano deficyt bieżący poziomie 1,2 mln zł, niekorzystnie wpłynie na zdolność obsługi długu. W latach 2017, 2018 przyjęto wzrost nadwyżki bieżącej od 1,8-2,2 mln zł, co ponownie jest efektem założenia powodzenia przyjętych działań naprawczych. Należy wziąć

pod uwagę, że nie wszystkie działania naprawcze mogą okazać się skuteczne i realne wykonanie prognoz może być niższe. Od 2019 r. nadwyżka ma stopniowo rosnąć od poziomu 1,5 mln zł. W ramach tworzenia zachowawczej prognozy nie przewidziano dochodów ze sprzedaży majątku od 2017 roku.

Faktyczne wykonanie nadwyżek będzie zależało od kosztów zaplanowanych działań naprawczych (w tym restrukturyzacji zadłużenia), powodzenia ich przeprowadzenia oraz utrzymania dyscypliny budżetowej w kolejnych latach.

Kolejne 2 rysunki prezentują wskaźniki planowanych oraz maksymalnych dopuszczalnych spłat według art. 243 ufp, obliczone w oparciu o wyżej opisane założenia, bez zmian w strukturze długu Miasta, w ujęciu kolejno procentowym i nominalnym.

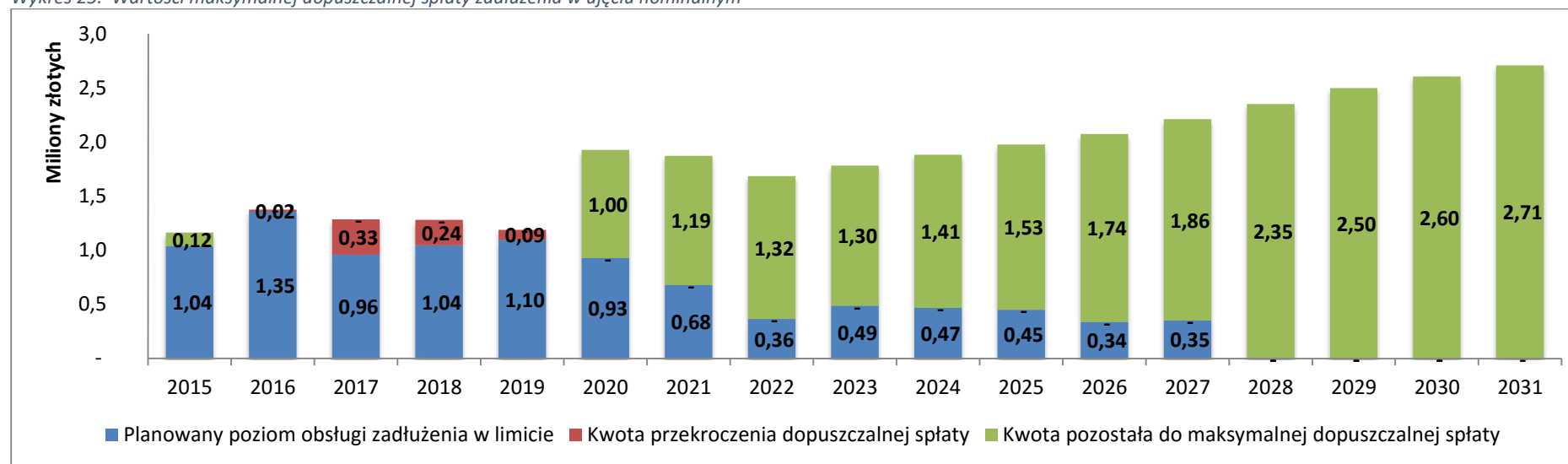
Wykres 24. Wskaźniki maksymalnej i planowanej spłaty zadłużenia w ujęciu procentowym



źródło: opracowanie własne

## Program Postępowania Naprawczego dla Miasta Poręba

Wykres 25. Wartości maksymalnej dopuszczalnej spłaty zadłużenia w ujęciu nominalnym



źródło: opracowanie własne

Zgodnie z przedstawioną prognozą relacji z art. 243 ufp, Gmina nie spełnia jej w latach 2016-2019, przekraczając poziom dopuszczalnej spłaty nawet o 0,33 mln zł. Od 2020 roku wskaźnik maksymalnej dopuszczalnej spłaty wynosi co najmniej 6,81% dochodów ogółem (2022 r.), co jest efektem zaprognozowanych nadwyżek bieżących uzyskanych poprzez realizację działań naprawczych.

Przekroczenie wskaźnika dopuszczalnej spłaty długu w 2016 i 2017 roku jest przesłanką do restrukturyzacji zadłużenia poprzez konsolidację środkami pozyskanymi z nowego zobowiązania. Realnie obniżenie poziomu planowanej spłaty długu powinno dotyczyć co najmniej lat 2016-2019.

### b. Określenie potrzeb finansowych i plan restrukturyzacji

Kwota nowego finansowania powinna wynieść łącznie **7 205 000,00 zł**, aby pokryć następujące potrzeby:

- kwotę planowanego deficytu budżetu po wprowadzeniu działań naprawczych (**1 084 204,00 zł**, kwota zawiera podniesione wydatki na obsługę długu po restrukturyzacji zadłużenia);

## Program Postępowania Naprawczego dla Miasta Poręba

- kwotę rozchodów wynikających z pierwotnie zapadających w 2016 r. rat kapitałowych zaciągniętych kredytów i pożyczek, by zbilansować budżet roku bieżącego (razem **1 037 296,00 zł**, z czego 640 000,00 zł to raty kredytów wyznaczonych do konsolidacji, a 397 296,00 zł raty kredytów pozostałych),
- a także przedpłatę pozostałej części kapitału wybranych, obecnie zaciągniętych kredytów, w celu konsolidacji zadłużenia i ponownego rozterminowania jego spłaty (razem **5 083 500,00 zł**). W ten sposób Gmina będzie mogła spełnić relacje wymagane art. 242-244 ufp i najpóźniej od 2019 r. rozpocząć funkcjonowanie poza realiami programu postępowania naprawczego.

Do całkowitej wcześniejszej spłaty w ramach restrukturyzacji zadłużenia wytypowano trzy kredyty o najmniej korzystnej charakterystyce, tj. wysokiej marży lub/i harmonogramie niedopasowanym do obecnej zdolności kredytowej Miasta. Wymieniono je w poniższej tabeli.

*Tabela 8. Kredyty brane pod uwagę w procesie restrukturyzacji zadłużenia*

Tytuł dłużny	Wierzyciel	Odsetki	Kwota kapitału, stan na 31.12.2015	Rok całkowitej spłaty	Reguła wcześniejszej spłaty wynikająca z umowy kredytowej
Kredyt (nr 1859)	BGK	EURIBOR + 0,35 p.p.	1 693 750,00	2021	Bez okresu wypowiedzenia
Kredyt (nr 1860)	BGK	EURIBOR + 0,35 p.p.	1 693 750,00	2021	Bez okresu wypowiedzenia
Kredyt	BPS Poręba	WIBOR 3M + 2,30 p.p.	2 336 000,00	2027	3-miesięczny okres wypowiedzenia
<b>SUMA</b>			<b>5 723 500,00</b>		

*Źródło: opracowanie własne*

Proponowany, nowy harmonogram spłaty nowego zobowiązania został zaplanowany tak, aby relacja wymagana art. 243 ufp pozostała spełniona od 2017 r., jednak należy pamiętać, że na poziom maksymalnej dopuszczalnej spłaty wpływ będzie miała odpowiednia realizacja zaplanowanych działań naprawczych skutkująca wykonaniem zaplanowanych nadwyżek bieżących.

Kolejna tabela zawiera proponowany harmonogram spłaty w latach kapitału skonsolidowanego zadłużenia i pozostałych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek.

# Program Postępowania Naprawczego dla Miasta Poręba

Tabela 9. Proponowany harmonogram spłaty skonsolidowanego zadłużenia w latach 2016-2031 w złotych

L.p.	1	2	3	4	5	6	7	8
rok	Pożyczka WFOŚiGW	Kredyt w MBS	Raty kredytów z 2015 r. objęte wykupem wierzytelności	Spłata całości konsolidowanych kredytów	Spłata nowego zobowiązania	Suma spłat po restrukturyzacji	Suma spłat przed restrukturyzacją	Różnica [6 - 7]
2016	17 556,00	222 240,00	157 500,00	5 723 500,00	-	6 120 796,00	1 037 296,00	5 083 500,00
2017	17 556,00	-	-	-	-	17 556,00	682 556,00	- 665 000,00
2018	17 556,00	-	-	-	-	17 556,00	769 556,00	- 752 000,00
2019	17 556,50	-	-	-	-	17 556,50	832 556,50	- 815 000,00
2020	-	-	-	-	-	-	683 000,00	- 683 000,00
2021	-	-	-	-	345 000,00	345 000,00	466 500,00	- 121 500,00
2022	-	-	-	-	440 000,00	440 000,00	166 000,00	274 000,00
2023	-	-	-	-	500 000,00	500 000,00	300 000,00	200 000,00
2024	-	-	-	-	500 000,00	500 000,00	300 000,00	200 000,00
2025	-	-	-	-	500 000,00	500 000,00	300 000,00	200 000,00
2026	-	-	-	-	720 000,00	720 000,00	300 000,00	420 000,00
2027	-	-	-	-	750 000,00	750 000,00	336 000,00	414 000,00
2028	-	-	-	-	800 000,00	800 000,00	-	800 000,00
2029	-	-	-	-	850 000,00	850 000,00	-	850 000,00
2030	-	-	-	-	900 000,00	900 000,00	-	900 000,00
2031	-	-	-	-	900 000,00	900 000,00	-	900 000,00
<b>Razem</b>	<b>70 224,50</b>	<b>222 240,00</b>	<b>157 500,00</b>	<b>5 723 500,00</b>	<b>7 205 000,00</b>			

Źródło: opracowanie własne



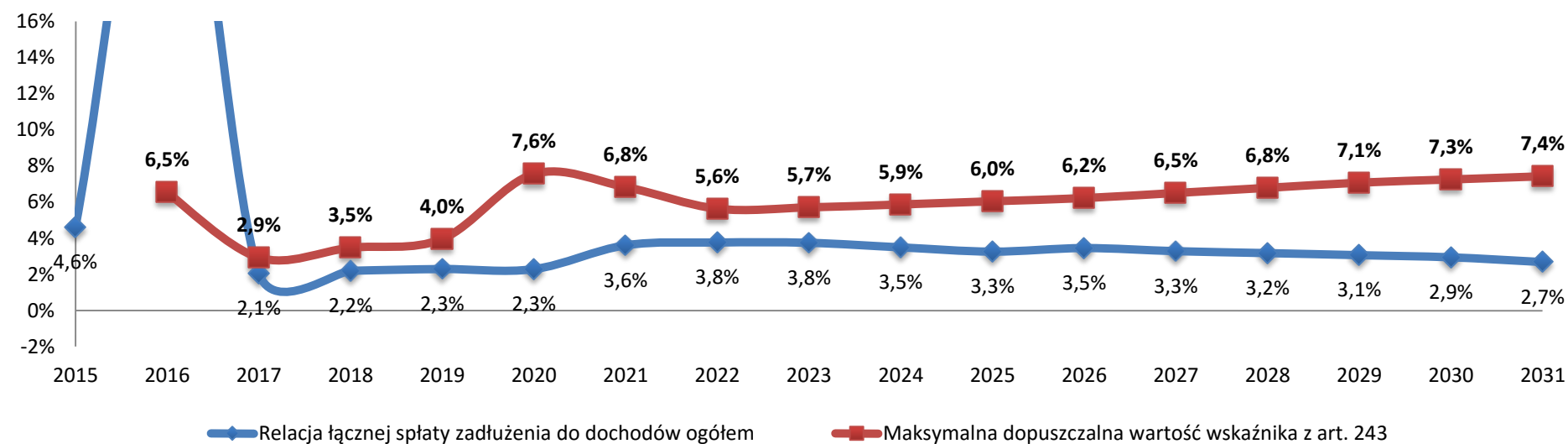
## Program Postępowania Naprawczego dla Miasta Poręba

Dla długu po konsolidacji zaplanowano pięcioletnią karencję na spłatę kapitału do 2021 roku oraz piętnastoletni tenor. W ten sposób dług Miasta zostanie spłacony w całości do końca 2031 roku. Po konsolidacji Miasto będzie regulowało niższe raty kapitałowe w latach 2017-2021 w stosunku do obecnie obowiązujących harmonogramów (kolumna 8 w tabeli powyżej). W ten sposób finanse Gminy zostaną dodatkowo odciążone w tym okresie.

Poniższe grafiki przedstawiają kolejno:

- relację wskaźników z art. 243 w ujęciu procentowym po restrukturyzacji zobowiązań zgodnie z powyższym harmonogramem;
- spłatę długu po restrukturyzacji długu wraz z nominalnym wskaźnikiem dopuszczalnej spłaty;

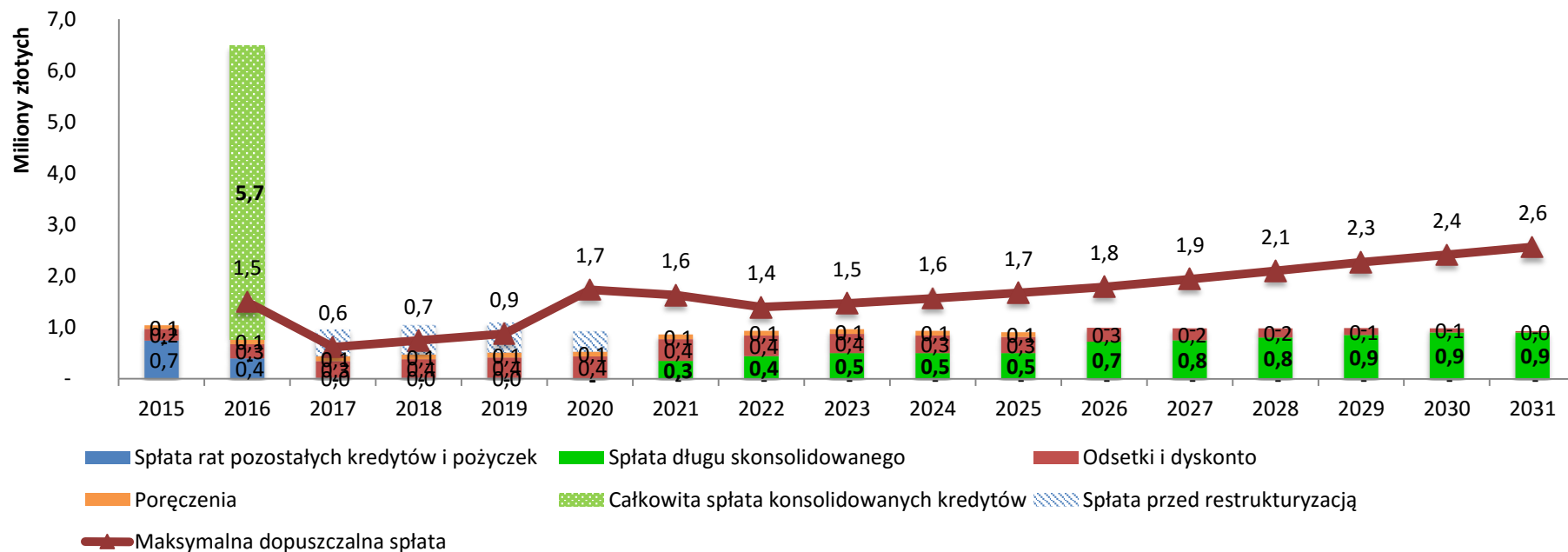
Wykres 26. Relacja wskaźników z art. 243 po restrukturyzacji w ujęciu procentowym



źródło: opracowanie własne

## Program Postępowania Naprawczego dla Miasta Poręba

Wykres 27. Harmonogram spłat zadłużenia przed i po restrukturyzacji w milionach złotych



źródło: opracowanie własne

Odsetki przedstawione na wykresie obliczono przy założeniu marży dla nowego finansowania w wysokości 2,0% ponad stawkę WIBOR (pozostałe założenia prognozy niezmienione). Po konsolidacji zadłużenia Miasto przekroczy dopuszczalny poziom spłaty zadłużenia z art. 243 ufp jedynie w 2016 roku. Niespełnienie relacji wynika ze spłaty zobowiązań istniejących na moment uchwalenia programu postępowania naprawczego, a zatem jest dopuszczalne<sup>7</sup>. Oznacza to, że w przypadku powodzenia zaplanowanych działań naprawczych, Gmina mogłaby zakończyć działalność w programie postępowania naprawczego z końcem 2016 r.

<sup>7</sup> Art. 240a ust. 4 ufp

### c. Wybór instrumentu dłużnego

Ustawa o finansach publicznych z 2009 r. dopuszcza zaciąganie długu przez JST w postaci kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych przez jednostki samorządu terytorialnego. Zgodnie z zapisami ustawy, JST mogą zaciągać kredyty i pożyczki oraz emitować papiery wartościowe m.in. właśnie na pokrycie planowanego deficytu budżetu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów<sup>8</sup>.

Gmina Poręba znajduje się w szczególnej sytuacji postępowania naprawczego. Oznacza to, że nowe zobowiązanie dłużne potencjalnie może zostać pozyskane nie tylko z rynku, ale także poprzez pożyczkę z budżetu państwa.

Oba wyżej wymienione rozwiązania zostały omówione jako Wariant I i Wariant II poniżej.

#### Wariant I – emisja obligacji lub zaciągnięcie kredytu konsolidacyjnego

Z uwagi na zaplanowaną znaczną karencję na spłatę kapitału z tytułu planowanego nowego zobowiązania (5 lat) i okres finansowania (15 lat) jako preferowany instrument dłużny wybrano obligacje komunalne, przy których taka charakterystyka będzie prawdopodobnie lepiej przyjęta przez instytucje finansowe niż w przypadku kredytu bankowego. Ponadto emisja obligacji komunalnych nie podlega ustawie Prawo zamówień publicznych, a więc nie wymaga przeprowadzenia przetargu. Poniżej opisano ten instrument dłużny.

Zgodnie z zapisami ustawy o obligacjach z dnia 15 stycznia 2015 r. Gminy mają prawo emitować obligacje<sup>9</sup>. Obligacje emitowane przez JST zwyczajowo zwane są komunalnymi.

Obligacja to papier wartościowy emitowany w serii, w którym emitent stwierdza, że jest dłużnikiem właściciela obligacji (inaczej: obligatariusza) oraz że zobowiązuje się wobec niego do spełnienia określonego świadczenia<sup>10</sup>.

Najważniejsze cechy obligacji komunalnych:

- emitowane są na podstawie uchwały rady jednostki,
- wymagają opinii RIO nt. możliwości wykupu obligacji,
- jedna seria obligacji ma jeden termin zapadalności (wykupu) oraz określone oprocentowanie,
- do terminu zapadalności płacone są same odsetki od wartości nominalnej obligacji,
- odsetki opierają się o wybraną stopę WIBOR oraz marżę inwestora,

---

<sup>8</sup> Art. 89 ust. 1 ufp.

<sup>9</sup> Art. 2 ust. 5 ustawy o obligacjach z dnia 15 stycznia 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 238).

<sup>10</sup> Art. 4 pkt 1 ustawy op.cit.

- seria obligacji wykupywana jest w terminie zapadalności, jednorazowo,
- obligacje są zdematerializowane, co oznacza, że depozytariusz przechowuje je w formie zapisu księgowego w systemie komputerowym,
- często zawierają możliwość wcześniejszego wykupu.

Emisja obligacji komunalnych nie wymaga przeprowadzenia procedury przetargowej<sup>11</sup>. Oznacza to, że nie ma utrudnień w pozyskaniu finansowania wynikających z zapisów ustawy Pzp, takich jak w przypadku kredytów, w tym minimalnym czasem trwania postępowania zamówienia publicznego. Emisja odbywa się na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych<sup>12</sup>. Emisja obligacji komunalnych może być przeprowadza w trybie oferty publicznej lub prywatnej (niepublicznej).

Najważniejsze cechy oferty publicznej:

- kierowana do nieograniczonej liczby adresatów, także wykorzystaniem środków masowego przekazu,
- wymagane jest pośrednictwo firmy inwestycyjnej – zawarta zostaje umowa z biurem maklerskim, które będzie pełniło funkcję oferującego, tj. podmiotu pośredniczącego w sprzedaży obligacji. Za jego pośrednictwem inwestorzy mogą składać zapisy na obligacje<sup>13</sup>,
- oferta publiczna może mieć efekt promocyjny, pozwala m.in. skierować ofertę do mieszkańców. W ten sposób mogą oni nie tylko bezpiecznie ulokować środki finansowe, ale także partycypować w realizacji rozwoju swojej JST.

Najważniejsze cechy emisji prywatnej:

- kierowana maksymalnie do 149 adresatów<sup>14</sup>,
- nie korzysta się z ogłoszeń w środkach masowego przekazu,
- inwestor przyjmuje skierowaną do niego ofertę nabycia, po czym wpłaca środki na rachunek emitującej JST.

Procedura związana z przeprowadzeniem oferty publicznej:

---

<sup>11</sup> Art. 4 ust. 3 lit. j ustawy z dnia 29.01.2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907 z późn. zm.).

<sup>12</sup> Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 1382).

<sup>13</sup> Art. 19 ust 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 1382).

<sup>14</sup> Art. 3 ust. 1 ustawy op.cit.

- opracowanie dokumentacji ofertowej dla inwestorów,
- wybór firmy inwestycyjnej poprzez przetarg albo zapytanie o cenę,
- zawarcie umowy z firmą inwestycyjną,
- dematerializacja obligacji w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych (dalej: KDPW),
- zapisy inwestorów w biurach maklerskich,
- zamknięcie emisji.

Procedura związana z przeprowadzeniem oferty prywatnej:

- opracowanie dokumentacji dla procedury konkurencyjnej, dającej możliwość porównania ofert,
- rozesłanie informacji o emisji do banków i/lub domów maklerskich,
- ewentualne negocjacje z potencjalnymi inwestorami,
- porównanie ofert i wybór agenta emisji oraz nabywców obligacji.

Koszty przeprowadzenia emisji prywatnej są niższe niż w przypadku oferty publicznej z uwagi na prostszą procedurę. Zwykle agent emisji pełni jednocześnie rolę gwaranta emisji i obejmuje ją w całości. Z uwagi na powyższe, w przypadku emisji obligacji przez Miasto Poręba **zdecydowano o przeprowadzeniu emisji obligacji w formie oferty prywatnej.**

W przypadku, gdyby nie udało się pozyskać inwestora na obligacje, Miasto spróbuje pozyskać finansowanie poprzez zaciągnięcie kredytu konsolidacyjnego.

#### Wariant II – pożyczka z budżetu państwa

W związku z koniecznością realizacji zadań publicznych oraz wypełniania istniejących zobowiązań Miasto Poręba planuje również złożyć wniosek do Ministra Finansów z prośbą o udzielenie pożyczki z budżetu państwa. Otrzymanie takiej pożyczki jest obwarowane szeregiem wymagań formalno-prawnych oraz wymaga akceptacji Ministra Finansów, co może pochłonąć znaczną ilość czasu. Jednocześnie nie ma gwarancji pozytywnego rozpatrzenia wniosku. Z wyżej wymienionych powodów finansowanie deficytu i spłat zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek poprzez pożyczkę z budżetu państwa potraktowano jako Wariant II, czyli dodatkowy.

Jednostce samorządu terytorialnego może być udzielona pożyczka z budżetu państwa jeżeli<sup>15</sup>:

- jednostka samorządu terytorialnego realizuje postępowanie naprawcze lub przystępuje do jego realizacji oraz

---

<sup>15</sup> Art. 224 ust. 6 ufp

- z analizy programu postępowania naprawczego wynika, że w stopniu wysoce prawdopodobnym:
  - nastąpi poprawa sytuacji finansowej tej jednostki oraz skuteczności w wykonywaniu jej ustawowych zadań,
  - zachowane zostaną zasady określone w art. 242-244, na koniec roku, w którym upływa termin spłaty pożyczki,
  - zapewniona zostanie spłata wraz z odsetkami.

Szczegółowy zakres informacji niezbędnych do dokonania oceny Minister Finansów określił w rozporządzeniu<sup>16</sup>. Zgodnie z zapisami rozporządzenia przedmiotem umowy jest opracowanie elementów wniosku o udzielenie pożyczki z budżetu państwa, czyli właśnie m.in. programu postępowania naprawczego, a także uzyskanie szeregu opinii, oświadczeń i zaświadczeń. Pożyczka jest zabezpieczona w co najmniej 100% kwoty wierzytelności z tytułu umowy pożyczki. Zabezpieczenie wierzytelności z tytułu umowy pożyczki stanowią weksle własne in blanco lub akt notarialny o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt 5 kodeksu cywilnego.

Za pozyskaniem środków poprzez pożyczkę z budżetu państwa przemawia **preferencyjne oprocentowanie** takiej wierzytelności, które prawdopodobnie będzie wynosić **ok. 3% p.a.**

#### d. Podsumowanie

Miasto Poręba, nawet po wprowadzeniu planowanych działań naprawczych z zakresu dochodów i wydatków wciąż musi znaleźć finansowanie dla planowanego deficytu budżetu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów. Ustalono, że brakująca kwota to łącznie **7 205 000 zł**. Miasto zaciągnie nowe zobowiązanie dłużne w ww. wysokości, a spłata kapitału odbędzie się w latach 2021-2031 – struktura spłaty opiera się na wnioskach z analizy zdolności kredytowej. Jednocześnie znaczna część tej kwoty posłuży do konsolidacji zadłużenia, a więc sam **dług Miasta wzrośnie o ok. 1 milion zł**, tj. o wysokość planowanego deficytu, który zostanie pokryty finansowaniem zewnętrznym.

Opracowano dwa warianty pozyskania tych środków, tj. poprzez emisję obligacji przez Miasto lub poprzez uzyskanie pożyczki z budżetu państwa. Za emisją obligacji przemawia potencjalna akceptacja na rynku kapitałowym dla 5-letniej karencji na wykup pierwszych serii. Za pożyczką z budżetu państwa przemawia potencjalnie niskie oprocentowanie, jednak jej uzyskanie stoi pod znakiem zapytania.

---

<sup>16</sup> Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2010 w sprawie pożyczek z budżetu państwa udzielanych jednostkom samorządu terytorialnego w ramach postępowań ostrożnościowych lub naprawczych (Dz.U. Nr 257, poz. 1730)

Planowana wcześniejsza spłata jednego z kredytów środkami z nowego zobowiązania długoterminowego będzie wymagała zgłoszenia takich planów wierzycielowi (Bank BPS) aż z 3-miesięcznym wyprzedzeniem, o czym należy pamiętać.

## Podsumowanie

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w uchwale Nr 745/XXVIII/2015 wezwało miasto Poręba do opracowania i uchwalenia programu postępowania naprawczego oraz przedłożenia tego programu celem zaopiniowania do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach. Podstawową przesłanką do stworzenia programu postępowania naprawczego był brak zachowania równowagi operacyjnej w przedstawionym projekcie budżetu na 2016 r., tj. niespełnienie wymogów art. 242 ufp – planowane wydatki bieżące Miasta przekraczały planowane dochody bieżące.

Jak wynikało z analizy finansów Miasta Poręba, powodem utraty płynności finansowej są przede wszystkim nawarstwiające się od kilku lat zobowiązania wymagalne i niewymagalne, stanowiące wydatki roku poprzedniego. Ich kwoty przekraczały możliwości wydatkowe Gminy, które przedstawiał plan budżetu. W 2016 r. zobowiązania Poręby z lat poprzednich to kwota łącznie prawie 1,41 mln zł. Dodatkowo planowane wydatki bieżące przekraczają planowane dochody bieżące w 2016 r. o 1,37 mln zł. Razem oznacza to **deficyt budżetu na kwotę wynoszącą w przybliżeniu 2,77 mln zł.**

Kolejnym obciążeniem budżetu, poza zobowiązaniami wydatkowymi, są zapadające raty kapitałowe zaciągniętych kredytów i pożyczek. Zgodnie z obecnymi harmonogramami Gmina będzie musiała tylko w 2016 r. znaleźć 1,04 mln zł na ich spłatę. Aby odciążyć budżet konieczne jest przeprowadzenie restrukturyzacji długu poprzez jego konsolidację, przez którą udałoby się uzyskać kilkuletnią karencję na spłatę części kapitałowej zadłużenia. Gmina podejmowała próby restrukturyzacji zadłużenia. Dotychczas jednak, poza realiami programu postępowania naprawczego, próby te były wstrzymywane przez unieważniające opinie RIO dot. przedmiotowych uchwał.

W niniejszym programie zaplanowano szereg działań naprawczych zmierzających do sytuacji, w której Miasto będzie w możliwie krótkim okresie spełniało relacje określone w art. 242-244 ufp, co jest podstawą do zakończenia działań naprawczych. Zaplanowane działania w ramach niniejszego programu postępowania naprawczego mają skutkować:

- trwałym wzrostem dochodów bieżących,
- trwałym ograniczeniem wydatków bieżących,
- ograniczeniem wydatków majątkowych w 2016 r.,
- sfinansowaniem deficytu budżetu oraz rozchodów z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek w 2016 r.,

- obniżeniem kwot rozchodów w najbliższych latach.

Wśród działań podnoszących dochody bieżące zaplanowano zwiększenie dochodów z podatku od nieruchomości o 3% w stosunku do wielkości dotychczasowo zaplanowanych w budżecie 2016 r. Ma to się przełożyć na wzrost dochodów bieżących w roku 2016 i latach kolejnych o **105 000 złotych rocznie**.

Wśród działań naprawczych na rzecz ograniczenia wydatków bieżących zaplanowano:

- Likwidację Szkoły Podstawowej nr 3 w Porębie,
- Przekształcenie Szkoły Podstawowej nr 2 w filię MZS i likwidację 6 etatów nauczycielskich,
- Outsourcing stołówek w placówkach oświatowych,
- Likwidację Straży Miejskiej,
- Ograniczenie kosztów gospodarki komunalnej w Mieście,
- Ograniczenie zatrudnienia w Urzędzie Miasta,
- Ograniczenie zatrudnienia w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej,
- Przesunięcie planowanych wydatków remontowych w Przedszkolu Miejskim nr 1 w Porębie na rok 2017.

Działania te mają przełożyć się na podniesienie wyniku budżetu o **993 866,2 zł w 2016 r., 2 243 478 zł w 2017 r. oraz 2 376 478 zł w 2018 r.**

W celu ograniczenia wydatków majątkowych postanowiono zrezygnować w 2016 r. m.in. z modernizacji sieci kanalizacyjnej. Łącznie zmiany w planach inwestycyjnych mają przynieść efekt netto dla budżetu w 2016 r. w wysokości **642 831,25 złotych**.

Łącznie efekt netto zaplanowanych działań wyniesie **1 741 697,45 zł w 2016 r.** Deficyt budżetu po wprowadzeniu zmian zmaleje do **1 033 255,86 zł** (by później, po wprowadzeniu założeń dot. zaciągnięcia nowego długu wzrosnąć do **1 084 204,00 zł**).

Po wprowadzeniu planowanych działań naprawczych z zakresu dochodów i wydatków zaplanowano sfinansowanie planowanego deficytu budżetu (**1 084 204 zł**) oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów (**6 120 796,00 zł**). Brakująca kwota to łącznie **7 205 000,00 zł**. Opracowano dwa warianty pozyskania tych środków, tj. poprzez emisję obligacji przez Miasto lub poprzez uzyskanie pożyczki z budżetu państwa. Za emisją obligacji przemawia potencjalna akceptacja na rynku kapitałowym dla 5-letniej karencji na wykup pierwszych serii. Za pożyczką z budżetu państwa przemawia potencjalnie niskie oprocentowanie, jednak jej uzyskanie zależy w gestii Ministra Finansów.



## Plan wdrożenia programu naprawczego

### a. Ograniczenie wydatków bieżących

1. Likwidacja Szkoły Podstawowej nr 3 w Porębie – ogłoszenie decyzji do 29.02 br., likwidacja z dniem 31.08 br.
2. Przekształcenie Szkoły Podstawowej nr 2 w filię MZS i likwidację 6 etatów nauczycielskich – razie otrzymania pozytywnej decyzji z kuratorium ogłoszenie decyzji do 29.02 br., likwidacja z dniem 31.08 br., w wypadku nieotrzymania pozytywnej decyzji kuratorium oświaty w lutym br., przekształcenie będzie możliwe najwcześniej w 2017 r.
3. Outsourcing stołówek w placówkach oświatowych – realizacja do 1.06 br.
4. Likwidację Straży Miejskiej – z dniem 1.07 br.
5. Ograniczenie kosztów gospodarki komunalnej w Mieście – w chwili podpisania umowy ze spółką, która złożyła najlepszą ofertę w postępowaniu przetargowym pn. „Świadczenie usługi odbierania odpadów komunalnych i zagospodarowania tych odpadów od właścicieli nieruchomości na których zamieszkują mieszkańcy w gminie Poręba”.
6. Ograniczenie zatrudnienia w Urzędzie Miasta – 1.05 br.
7. Ograniczenie zatrudnienia w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej – 1.05 br.
8. Przesunięcie planowanych wydatków remontowych w Przedszkolu Miejskim nr 1 w Porębie na rok 2017 – z chwilą podjęcia uchwały budżetowej zgodnej z niniejszym programem postępowania naprawczego.

### b. Ograniczenia wydatków majątkowych

Przesunięcia w czasie realizacji części wydatków majątkowych zaplanowanych w roku 2016 na 2017 r. – z chwilą podjęcia uchwały budżetowej zgodnej z niniejszym programem postępowania naprawczego.

### c. Wzrost dochodów bieżących

Zwiększenie dochodów z podatku od nieruchomości – w całym okresie 2016 r., poprzez rewizję stanu realnego nieruchomości na terenie Miasta oraz wezwanie mieszkańców do uregulowania zaległości w zakresie podatku.

### d. Pozyskanie finansowania

Konieczne jest pozyskanie dofinansowania do końca 2016 r., jednak efektywnie powinno odbyć się to w pierwszej połowie bieżącego roku.

# Załączniki

## a. Wieloletnia prognoza finansowa na lata 2016-2031

L.p.	2013	2014	III kwartał	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
1	20 617 778,31	21 146 965,73	23 352 594,56	22 504 980,26	20 728 386,00	21 076 000,00	21 406 000,00	22 049 000,00	22 906 000,00	23 796 000,00	24 721 000,00	25 681 000,00	26 665 000,00	27 674 000,00	28 707 000,00	29 773 000,00	30 886 000,00	32 047 000,00	33 258 000,00	34 494 000,00
1.1	19 816 412,38	20 819 750,45	22 054 785,56	21 748 487,29	20 572 386,00	20 876 000,00	21 406 000,00	22 049 000,00	22 906 000,00	23 796 000,00	24 721 000,00	25 681 000,00	26 665 000,00	27 674 000,00	28 707 000,00	29 773 000,00	30 886 000,00	32 047 000,00	33 258 000,00	34 494 000,00
1.1.1	5 257 531,00	5 646 065,00	5 867 339,00	5 918 188,00	6 352 390,00	6 595 000,00	6 935 000,00	7 328 000,00	7 812 000,00	8 320 000,00	8 853 000,00	9 411 000,00	9 984 000,00	10 572 000,00	11 173 000,00	11 796 000,00	12 454 000,00	13 149 000,00	13 883 000,00	14 629 000,00
1.1.2	36 410,40	51 204,49	60 000,00	40 215,46	38 000,00	40 000,00	43 000,00	46 000,00	50 000,00	54 000,00	58 000,00	62 000,00	66 000,00	70 000,00	74 000,00	79 000,00	84 000,00	89 000,00	94 000,00	100 000,00
1.1.3	4 568 215,51	5 202 336,32	5 453 000,00	5 860 110,69	6 001 200,00	6 026 000,00	6 105 000,00	6 209 000,00	6 365 000,00	6 525 000,00	6 689 000,00	6 857 000,00	7 029 000,00	7 205 000,00	7 386 000,00	7 571 000,00	7 761 000,00	7 956 000,00	8 155 000,00	8 359 000,00
1.1.3.1	3 107 121,21	3 334 654,61	3 465 000,00	3 664 609,29	3 668 000,00	3 683 000,00	3 731 000,00	3 795 000,00	3 890 000,00	3 988 000,00	4 088 000,00	4 191 000,00	4 296 000,00	4 404 000,00	4 515 000,00	4 628 000,00	4 744 000,00	4 863 000,00	4 985 000,00	5 110 000,00
1.1.4	4 763 391,00	44 041,39	4 976 966,00	5 020 179,00	4 892 191,00	4 912 000,00	4 976 000,00	5 061 000,00	5 188 000,00	5 318 000,00	5 451 000,00	5 588 000,00	5 728 000,00	5 872 000,00	6 019 000,00	6 170 000,00	6 325 000,00	6 484 000,00	6 647 000,00	6 814 000,00
1.1.5	2 657 106,03	2 785 442,86	2 997 646,56	3 181 311,59	2 620 658,00	2 632 000,00	2 667 000,00	2 713 000,00	2 781 000,00	2 851 000,00	2 923 000,00	2 997 000,00	3 072 000,00	3 149 000,00	3 228 000,00	3 309 000,00	3 392 000,00	3 477 000,00	3 564 000,00	3 654 000,00
1.2	801 365,93	327 215,28	1 297 809,00	756 492,97	156 000,00	200 000,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.2.1	414 767,40	326 515,28	974 000,00	450 042,12	140 000,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.2.2	386 598,53	-	323 809,00	306 450,85	6 000,00	200 000,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	20 046 951,73	20 008 378,00	23 093 848,56	21 569 388,53	21 812 590,00	21 058 444,00	21 388 444,00	22 031 443,50	22 906 000,00	23 451 000,00	24 281 000,00	25 181 000,00	26 165 000,00	27 174 000,00	27 987 000,00	29 023 000,00	30 086 000,00	31 197 000,00	32 358 000,00	33 594 000,00
2.1	18 648 547,93	19 854 242,06	21 668 788,56	20 437 609,38	21 782 590,00	19 241 383,50	19 417 883,50	20 804 861,00	21 630 661,00	22 441 361,00	23 270 761,00	24 127 561,00	25 004 561,00	25 904 561,00	26 726 600,00	27 665 500,00	28 645 000,00	29 665 500,00	30 729 000,00	31 815 000,00
2.1.1	-	-	94 142,88	69 359,11	93 361,00	93 361,00	93 361,00	93 361,00	93 361,00	93 361,00	93 361,00	93 361,00	93 361,00	93 361,00	-	-	-	-	-	-
2.1.1.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.1.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.1.3	405 297,02	356 191,41	270 000,00	225 602,02	295 948,14	325 500,00	361 000,00	396 500,00	432 300,00	422 000,00	398 400,00	370 200,00	340 200,00	310 200,00	273 600,00	229 500,00	183 000,00	133 500,00	81 000,00	27 000,00
2.1.3.1	405 297,02	356 191,41	270 000,00	225 602,02	275 948,14	325 500,00	361 000,00	396 500,00	432 300,00	422 000,00	398 400,00	370 200,00	340 200,00	310 200,00	273 600,00	229 500,00	183 000,00	133 500,00	81 000,00	27 000,00
2.1.3.1.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.1.3.1.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.2	1 398 403,80	154 135,94	1 425 060,00	1 131 779,15	30 000,00	1 817 060,50	1 970 560,50	1 226 582,50	1 275 339,00	1 009 639,00	1 010 239,00	1 053 439,00	1 160 439,00	1 269 439,00	1 260 400,00	1 357 500,00	1 441 000,00	1 531 500,00	1 629 000,00	1 779 000,00
3	570 826,58	1 138 587,73	258 746,00	935 591,73	- 1 084 204,00	17 556,00	17 556,00	17 556,50	-	345 000,00	440 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	720 000,00	750 000,00	800 000,00	850 000,00	900 000,00	900 000,00
4	337 732,31	-	4 736 000,00	-	7 205 000,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.1.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.2.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.3	337 732,31	-	4 736 000,00	-	7 205 000,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.3.1	-	-	-	-	1 084 204,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.4.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	875 719,34	912 128,29	4 994 746,00	742 756,00	6 120 796,00	17 556,00	17 556,00	17 556,50	-	345 000,00	440 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	720 000,00	750 000,00	800 000,00	850 000,00	900 000,00	900 000,00
5.1	875 719,34	912 128,29	4 994 746,00	742 756,00	6 120 796,00	17 556,00	17 556,00	17 556,50	-	345 000,00	440 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	720 000,00	750 000,00	800 000,00	850 000,00	900 000,00	900 000,00
5.1.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.1.1.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.1.1.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.1.1.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

# Program Postępowania Naprawczego dla Miasta Poręba

L.p.	2013	2014	III kwartał	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
5.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	8 073 507,17	8 465 861,69	7 250 474,50	7 333 195,13	7 257 668,50	7 240 112,50	7 222 556,50	7 205 000,00	7 205 000,00	6 860 000,00	6 420 000,00	5 920 000,00	5 420 000,00	4 920 000,00	4 200 000,00	3 450 000,00	2 650 000,00	1 800 000,00	900 000,00	-
7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8																				
8.1	1 167 864,45	965 508,39	385 997,00	1 310 877,91	- 1 210 204,00	1 634 616,50	1 988 116,50	1 244 139,00	1 275 339,00	1 354 639,00	1 450 239,00	1 553 439,00	1 660 439,00	1 769 439,00	1 980 400,00	2 107 500,00	2 241 000,00	2 381 500,00	2 529 000,00	2 679 000,00
8.2	1 167 864,45	965 508,39	385 997,00	1 310 877,91	- 1 210 204,00	1 634 616,50	1 988 116,50	1 244 139,00	1 275 339,00	1 354 639,00	1 450 239,00	1 553 439,00	1 660 439,00	1 769 439,00	1 980 400,00	2 107 500,00	2 241 000,00	2 381 500,00	2 529 000,00	2 679 000,00
9																				
9.1	6,21%	6,00%	22,95%	4,61%	31,31%	2,07%	2,20%	2,30%	2,29%	3,62%	3,77%	3,75%	3,50%	3,27%	3,46%	3,29%	3,18%	3,07%	2,95%	2,69%
9.2	6,21%	6,00%	22,95%	4,61%	31,31%	2,07%	2,20%	2,30%	2,29%	3,62%	3,77%	3,75%	3,50%	3,27%	3,46%	3,29%	3,18%	3,07%	2,95%	2,69%
9.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9.4	6,21%	6,00%	22,95%	4,61%	31,31%	2,07%	2,20%	2,30%	2,29%	3,62%	3,77%	3,75%	3,50%	3,27%	3,46%	3,29%	3,18%	3,07%	2,95%	2,69%
9.5	7,68%	6,11%	5,82%	7,82%	-5,16%	7,76%	9,29%	5,64%	5,57%	5,69%	5,87%	6,05%	6,23%	6,39%	6,90%	7,08%	7,26%	7,43%	7,60%	7,77%
9.6	0,00%	0,00%	0,00%	5,16%	6,54%	2,26%	2,81%	3,96%	7,56%	6,83%	5,63%	5,71%	5,87%	6,05%	6,22%	6,51%	6,79%	7,08%	7,26%	7,43%
9.6.1	0,00%	0,00%	0,00%	5,16%	7,20%	2,92%	3,47%	3,96%	7,56%	6,83%	5,63%	5,71%	5,87%	6,05%	6,22%	6,51%	6,79%	7,08%	7,26%	7,43%
9.7					-2 477,00	19,00	60,00	166,00	527,00	322,00	187,00	196,00	237,00	278,00	276,00	322,00	361,00	401,00	431,00	474,00
9.7.1					-2 411,00	85,00	127,00	166,00	527,00	322,00	187,00	196,00	237,00	278,00	276,00	322,00	361,00	401,00	431,00	474,00
10	570 826,58	1 138 587,73	258 746,00	935 591,73	-	17 556,00	17 556,00	17 556,50	-	345 000,00	440 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	720 000,00	750 000,00	800 000,00	850 000,00	900 000,00	900 000,00
10.1	570 826,58	912 128,29	258 746,00	742 756,00	-	17 556,00	17 556,00	17 556,50	-	345 000,00	440 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	720 000,00	750 000,00	800 000,00	850 000,00	900 000,00	900 000,00
11																				
11.1	9 495 206,10	10 020 393,55	10 352 278,80	10 698 165,69	10 524 549,97	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11.2	2 604 419,42	2 590 647,18	2 883 753,00	2 543 184,68	2 868 700,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11.3	1 168 175,21	104 622,03	2 270 610,00	1 692 831,25	135 000,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11.3.1	-	46 122,00	868 310,00	561 052,10	135 000,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11.3.2	1 168 175,21	58 500,03	1 402 300,00	1 131 779,15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11.4	1 168 175,21	-	1 402 300,00	1 131 779,15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11.5	74 069,94	154 135,94	22 760,00	-	30 000,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11.6	25 920,26	17 798,84	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12																				
12.1	151 462,61	39 740,48	413 702,00	313 801,08	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.1.1	148 740,92	39 740,48	413 702,00	313 801,08	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.1.1.1	-	-	-	313 801,08	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.2	10 121,20	-	323 809,00	306 450,85	6 000,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.2.1	10 121,20	-	323 809,00	306 450,85	6 000,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.2.1.1	-	-	323 809,00	306 450,85	6 000,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.3	136 533,50	46 816,74	413 702,00	329 445,56	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.3.1	115 671,77	46 816,74	413 702,00	329 445,56	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.3.2	-	46 816,74	413 702,00	329 445,56	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.4	-	13,03	1 402 300,00	1 131 779,15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.4.1	-	13,03	1 402 300,00	1 131 779,15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.4.2	-	13,03	1 402 300,00	1 131 779,15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.5	-	13,03	594 481,00	819 235,54	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.5.1	-	13,03	594 481,00	819 235,54	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

# Program Postępowania Naprawczego dla Miasta Poręba

L.p.	2013	2014	III kwartał	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
12.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.6.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.7.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.8.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13																				
13.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14																				
14.1	875 719,34	912 128,29	4 994 746,00	742 756,00	6 120 796,00	17 556,00	17 556,00	17 556,50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14.2	1 451 327,61	1 707 141,19	750 500,00	1 406 025,22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14.3	358 217,84	1 451 327,61	1 707 141,19	1 707 141,19	1 406 025,22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14.3.1	358 217,84	1 451 327,61	1 707 141,19	1 707 141,19	246 294,59	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14.3.2	-	-	-	-	1 159 730,63	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14.3.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14.4	-	-402 658,38	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15																				
15.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.1.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16																				
16.1	-	-	-	-	- 1 210 204,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16.2	-	-	-	-	-25%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16.3	-	-	-	-	-24%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-